

ZPRAVODAJ

UNIVERZITY PARDUBICE

◆ číslo 34, ČERVEN 2003 ◆

univerzita

univerzita

univerzita

univerzita

univerzita

univerzita

Václav Klaus na Univerzitě Pardubice po třetí!

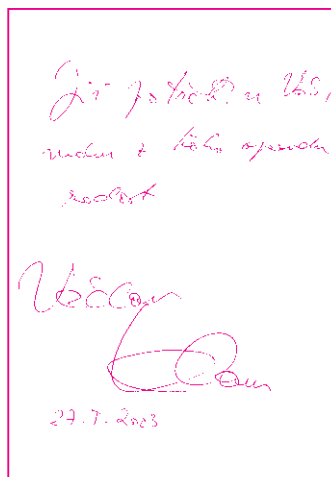
Ne všem vysokoškolákům se stane, že mohou během svého studia, možná i života, diskutovat s hlavou státu. Někteří pardubičtí vysokoškoláci mají tuto možnost během studia již podruhé – v dubnu 2001 navštívil Univerzitu Pardubice Václav Havel a předmětem diskuse byla již tehdy Evropská unie.

V úterý 27. května odpoledne jsme měli tu čest uvítat na půdě univerzity **prezidenta České republiky Václava Klause**, který si našel čas na povídání s vysokoškoláky v rámci své dvoudenní návštěvy Pardubického kraje.

Po čtvrt na tři pana prezidenta přivítal před univerzitní aulou rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc., prorektor doc. Ing. Jaroslav Janda, CSc. a kvestor Ing. Milan Bukač. Pana prezidenta pozdravili i zástupci studentů Jiří Krátký (doktorand Systémového inženýrství a informatiky na Fakultě ekonomicko-správní) a Jiřina Sunkovská (z 2. ročníku Kulturních dějin Fakulty humanitních studií) a předali mu na uvítanou květiny.

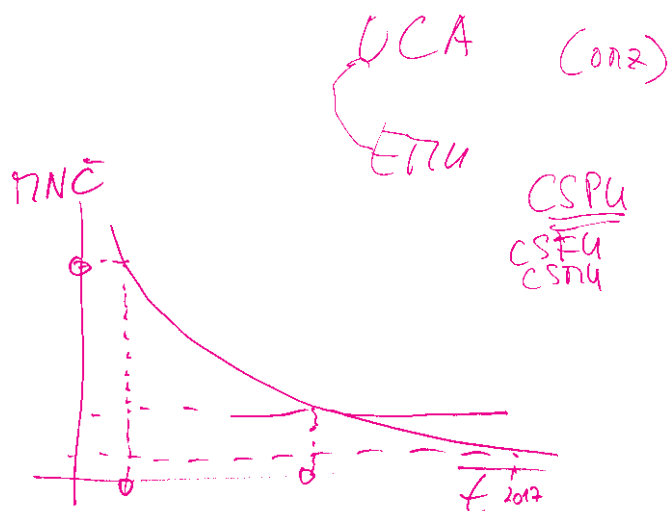
Necelých deset minut si pan prezident v klubovně pohovořil za přítomnosti hejtmana Romana Línka a primátora města Jiřího Štrítešského s vedením univerzity. Zapsal se do pamětní knihy, kde nalezl již dva své podpisy z listopadu 1996, kdy jako předseda vlády držel před studenty ekonomickou přednášku, a ze září 2000, kdy se zúčastnil slavnostního akademického obřadu a uvedení do života nových univerzitních insignií při vyvrcholení oslav 50 let vysokého školství v Pardubicích. Hned poté se živě zajímal – jak jinak – o univerzitu, její rozvoj a plány.

S akademickou obcí se prezident Václav Klaus setkal od půl třetí v zaplněné univerzitní aule.

Poté, co pana prezidenta přivítal rektor univerzity, se Václav Klaus ujal slova, kterým navodil směr další besedy, jež neměla být ekonomickou přednáškou, nicméně se jí v mnohém podobala.

Prezidentovo celoživotní působení v oblasti ekonomie, znásobené zkušenostmi z hospodářského řízení státu a ústavních funkcí v uplynulém desetiletí, výrazně ovlivnily průběh naplánované diskusní hodinky na univerzitě.

ESVO
EHS
ES
EU
ETU
EFU
EPU

Zkratky, závislosti a zpětné dotazy na dotazující, které udržovaly přítomné „ve střehu“, nezapřely duši vysokoškolského pedagoga profesora Václava Klause.

Ti, co v přeplněné aule již nesehnali místa, měli možnost dění v hlavním sále sledovat „v přímém přenosu“ ve vestibulu.

Na závěr návštěvy Václava Klause na Univerzitě Pardubice mu rektor univerzity Miroslav Ludwig předal Pamětní medaili Univerzity Pardubice, bronzovou medaili vytvořenou pro univerzitu akademickým sochařem Zdeňkem Kolářským.

Schválen rozpočet univerzity na tento rok

zasedání AS UPa řídí jeho předsedkyně PhDr. Michaela Píšová, M.A., Ph.D.

komentář k legislativním návrhům tlumočí předseda legislativní komise senátu doc. Ing. Karel Handlíř, CSc.

Nejvyšší samosprávný orgán univerzity – **Akademický senát Univerzity Pardubice** – se sešel v úterý 15. dubna v odpoledních hodinách, aby na svém 10. zasedání druhého roku svého funkčního období projednal **rozpočet Univerzity Pardubice na rok 2003**. Vedení univerzity předložilo sboru 28 senátorů pravidla konstrukce rozpočtu a rozpis rozpočtu univerzity pro letošní rok na jednotlivé samostatně hospodařící útvary univerzity. Schvalování rozpočtu v univerzitním senátu předcházely dva měsíce jednání s vedením jednotlivých fakult a ekonomickou komisí senátu, která předložený návrh doporučila senátu ke schválení. Diskuse při vlastním projednávání v senátu pak již nebyla nikterak rozsáhlá a problematičtější a rozpočet univerzity byl bez výhrad a jednohlasně schválen.

Finanční výhled univerzity pro tento rok je hodnocen pozitivně. Rozpočet univerzity pro rok 2003 je koncipován jako vyrovnaný, sestaven v tabulkách, které jsou rozděleny do základních oddílů, kvantifikujících celkové vstupní údaje rozpočtu, vlastní rozpočty samostatně hospodařících součástí univerzity a rozpočet společných nákladů na činnosti univerzity. Největší část příjmů univerzity tvoří dotace na uskutečňované studijní programy, jejíž neinvestiční část je o 11 % vyšší než v loňském roce a měla by společně s dalšími dotacemi směřujícími do vzdělání pokrýt náklady univerzity na výuku

tradičních, ale v posledních letech i nově zaváděných nových studijních a rozvojových programů. Značnou část příjmů univerzity tvoří státní příspěvek na podporu výzkumu a vývoje a další prostředky získané na vědu ze zapojení pracovišť do grantových soutěží a vědeckých projektů. Mezi dalšími zdroji financování chodu veřejné vysoké školy, které bezprostředně nesouvisí se státním rozpočtem, jsou zejména poplatky spojené se studiem, výnosy z majetku univerzity a finančních operací, výnosy z doplňkové činnosti a další hlavní činnosti (např. realizace expertních zakázek pracovišť univerzity pro externí zákazníky), zahraniční granty a projekty apod. V rozpočtu je rovněž počítáno se zamýšlenou rekonstrukcí bývalé tělocvičny v areálu dopravní fakulty na posluchárny. Nejsložitějším místem sestavovaného rozpočtu je rozpočet Fakulty humanitních studií, který souvisí s rozvojem fakulty. Vedení univerzity již diskutovalo s vedením fakulty plán opatření fakulty pro konsolidaci situace v letech 2002 - 2006. Na pokrytí všech svých potřeb a nákladů na všechny okruhy činností univerzity a pro další rozvoj má letos Univerzita Pardubice k dispozici o 7 % více prostředků než v roce minulém.

Následující dvě zasedání akademického senátu univerzity byla ve znamení projednávání důležitých výročních dokumentů organi-

hlasování v akademickém senátu jednoznačně podpořilo navržený rozpočet na rok 2003

rektor prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. a prorektor pro vnitřní záležitosti univerzity doc. Ing. Jiří Čákl, CSc. při projednávání rozpočtu

zace – výroční zprávy o činnosti a výroční zprávy o hospodaření univerzity za rok 2002 a Dlouhodobého záměru vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti Univerzity Pardubice do roku 2008 a jeho aktualizace pro rok 2004. Kromě toho se senát zabýval novelou Statutu Dopravní fakulty Jana Pernera, změnami Studijního a zkušebního řádu Univerzity Pardubice, Statutu Fakulty chemicko-technologické a Volebního a jednacího

řádu Akademického senátu Univerzity Pardubice. Akademický senát schválil návrh vedení univerzity na odkoupení pozemku za budovou ve Studentské ulici. Pozemek bude sloužit k rozšíření stávajících parkovacích ploch za objektem „901“ ve vazbě na výstavbu tělocvičny a sportoviště univerzity a dobudování univerzitního kampusu v Pardubicích – Polabinách.

(vw)

Návštěva náměstka ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR

náměstek doc. Kolář se zájmem hovořil s vedením UPa - rektorem, prorektory a kvestorem nejen o naší univerzitě, ale i o problémech vysokého školství v Čechách

V pátek 11. dubna navštívil univerzitu náměstek pro vědu a vysoké školství MŠMT doc. RNDr. Petr Kolář, CSc. Náměstek byl vedením univerzity informován o současném stavu a rozvojových plánech univerzity. Součástí jednání byla i diskuse o připravované výstavbě Fakulty chemicko-technologické a o způsobu financování veřejných vysokých škol v roce 2004. Rektor ocenil věcnost a konkrétnost jednání.

(vw)

Jmenována Vědecká rada Univerzity Pardubice

Na základě projednání a schválení v Akademickém senátu Univerzity Pardubice jmenoval k 1. dubnu 2003 rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. novou Vědeckou radu Univerzity Pardubice. Funkční období vědecké rady se shoduje s tříletým funkčním obdobím rektora, který jí jako představitel organizace předsedá. Nový orgán univerzity má 32 členů. Jsou jimi významné osobnosti a představitelé oborů, v nichž vysoká škola uskutečňuje vzdělávací a vědeckou činnost, či jinak s univerzitou po odborné stránce spolupracují.

Složení Vědecké rady Univerzity Pardubice na období 2003 - 2006:

Interní členové:

- doc. Ing. Jiří Cakl, CSc.
prorektor, katedra chemického inženýrství FChT
- prof. Ing. Jan Čapek, CSc.
děkan, Ústav systémového inženýrství informatiky FES
- prof. Ing. Miloslav Frumar, DrSc.
katedra obecné a anorganické chemie FChT,
vedoucí výzkumného centra UPa
- doc. Ing. Jaroslav Janda, CSc.
prorektor, katedra dopravních prostředků DFJP
- doc. Ing. Simeon Karamazov, Dr.
ředitel, Ústav informatiky
- doc. Ing. Ivana Krařtová, CSc.
proděškanka, Ústav ekonomie FES
- prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.
děkanka, katedra historických věd FHS
- prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.
rektor, katedra organické chemie FChT
- prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.
prorektor, katedra fyzikální chemie FChT
- prof. Ing. Jaroslav Menčík, CSc.
katedra provozní spolehlivosti, diagnostiky a mechaniky
v dopravě DFJP
- prof. Ing. Petr Mikulášek, CSc.
děkan, katedra chemického inženýrství FChT
- prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc.
ředitel, Ústav zdravotnických studií
- prof. Ing. Oldřich Pytela, DrSc.
katedra organické chemie FChT,
člen akreditační komise
- prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
proděkan, vedoucí katedry věd o výchově FHS
- prof. Ing. Hynek Šertler, DrSc.
vedoucí katedry dopravní infrastruktury DFJP
- prof. Ing. Karel Šotek, CSc.
děkan, vedoucí katedry informatiky v dopravě DFJP
- prof. Ing. Jaromír Šňupárek, DrSc.
vedoucí Ústavu polymerních materiálů FChT

Externí členové:

- prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc.
prorektor Jihočeské univerzity v Č. Budějovicích
- Mons. Th. Lic Dominik Duka OP
24. sídelní biskup Královéhradecké diecéze katolické církve ČR
- doc. RNDr. Jaroslav Dušek, CSc.
děkan Farmaceutické fakulty UK Hradec Králové
- doc. MUDr. Karel Havlíček, CSc.
přednosta chirurgické kliniky Krajské nemocnice
v Pardubicích
- prof. Ing. Vojtěch Konopa, CSc.
rektor Technické univerzity v Liberci

- prof. Ing. Jiří Kraft, CSc.
děkan Hospodářské fakulty Technické univerzity v Liberci
- prof. Ing. Pavel Kratochvíl, DrSc.
Ústav makromolekulární chemie AV ČR, dr.h.c. UPa
- Ing. Roman Línek
hejtman Pardubického kraje
- doc. RNDr. Jaroslava Mikulecká, CSc.
rektorka Univerzity Hradec Králové
- prof. Ing. Dr. Jaroslav Němec, DrSc.
Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR,
dr.h.c. UPa
- doc. Ing. Jiří Patočka, CSc.
prorektor Vysoké školy ekonomické v Praze
- prof. Ing. Vlastimil Růžička, CSc.
rektor Vysoké školy chemicko-technologické v Praze
- prof. Ing. Petr Sába, CSc.
rektor Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně
- PhDr. František Šebek
ředitel Východočeského muzea v Pardubicích
- prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc.
rektor Vysokého učení technického v Brně

V pondělí 19. května od 9 hodin zasedala vědecká rada poprvé.

Projednávala strategický dokument veřejné vysoké školy - Dlouhodobý záměr vzdělávací, vědecké, vývojové a další tvůrčí činnosti univerzity až do roku 2008 a jeho aktualizaci pro rok 2004. Dlouhodobý záměr tvůrčí činnosti univerzity je materiál pravidelně ročně rozšiřovaný o další plánované období, tj. nyní do roku 2008. Upřesňuje priority rozvoje činnosti univerzity v dlouhodobějším horizontu a pro následující rok 2004. Po projednání v orgánech univerzity byl dlouhodobý záměr univerzity, v souladu s § 21 odst. 1 písm. b) zákona o vysokých školách, předán MŠMT a zveřejněn na webových stránkách univerzity.

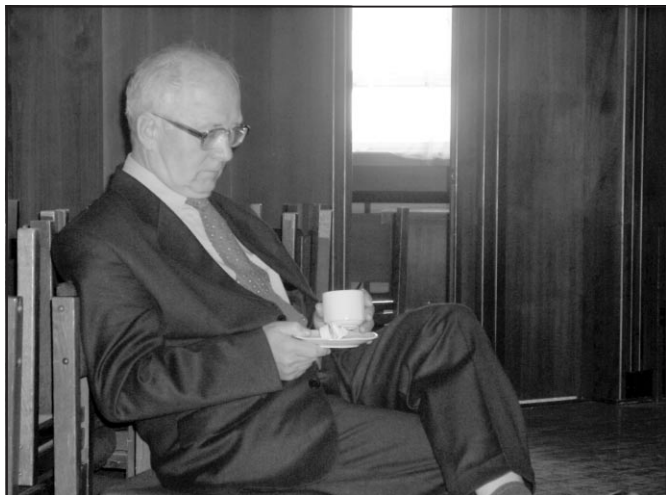
Na programu jednání vědecké rady byla rovněž dvě řízení ke jmenování profesorem – doc. Ing. Vladimíra Schejbala, CSc. pro obor Dopravní prostředky a infrastruktura a doc. Ing. Ladislava Tichého, DrSc. pro obor Chemie a technologie anorganických materiálů. Kandidáti, jejichž práce byla doporučena oponenty i vědeckými radami na příslušných fakultách, přednesli před vědeckou radou univerzity přednášky, prezentující jejich vědeckou, pedagogickou a publikační činnost a přínos pro rozvoj v daném oboru. Po odborné rozpravě pak vědecká rada přijala usnesení, v němž schválila podle odst. 6 § 74 zákona o vysokých školách návrh na jmenování doc. Ing. Vladimíra Schejbala, CSc. profesorem pro obor Dopravní prostředky a infrastruktura a doc. Ing. Ladislava Tichého, DrSc. profesorem pro obor Chemie a technologie anorganických materiálů a doporučila rektorovi, aby návrh na jejich jmenování prezidentem republiky byl předložen ministryni školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Vědecké radě byl v dalším programu jednání předložen i návrh nového bakalářského studijního programu – Elektrotechnika a informatika, oboru Komunikační a mikroprocesorová technika. V poslední době se v průmyslu, v dopravě, ve státní správě i ve vědě velmi rychle rozšiřuje oblast aplikací, které souvisejí se zpracováním a přenosem signálu a informací, jejich sběrem, vyhodnocováním a využitím pro řízení výrobních procesů. V regionu východních Čech navíc sídlí celá řada firem zabývajících se elektronikou, sdělovací technikou a radioelektronikou, většina z nich vyrůstá z bohaté tradice výroby radiolokačních a komunikačních zařízení v tomto kraji, nové firmy jsou zakládány zejména zahraničními subjekty. V souvislosti s tím poroste poptávka po vysokoškolsky vzdělaných odbornících se znalostí technologií přenosu a zpracování signálu a informací, senzorové techniky, měření elektrických i neelektrických veličin i techniky sběru dat a jejich vyhodnocování v různých

oblastech průmyslu, s dobrými znalostmi využívání výpočetní a mikroprocesorové techniky. Na tento požadavek praxe právě reaguje připravovaný bakalářský studijní obor Komunikační a mikroprocesorová technika, který je připravován k akreditaci na Ústavu informatiky. V rozpravě byly vzneseny připomínky k zajištění předmětů odbornými garanty, k výuce ekonomiky a členové vědecké rady upozornili na některé nesrovnalosti a nedostatky v připravovaném

materiálu pro akreditaci. Ve svém usnesení pak vědecká rada schválila záměr univerzity připravovat studijní program Elektrotechnika a informatika, obor Komunikační a mikroprocesorová technika a doporučila akreditační materiály dopracovat a předložit jejich plnou verzi k projednání na příštím zasedání vědecké rady.

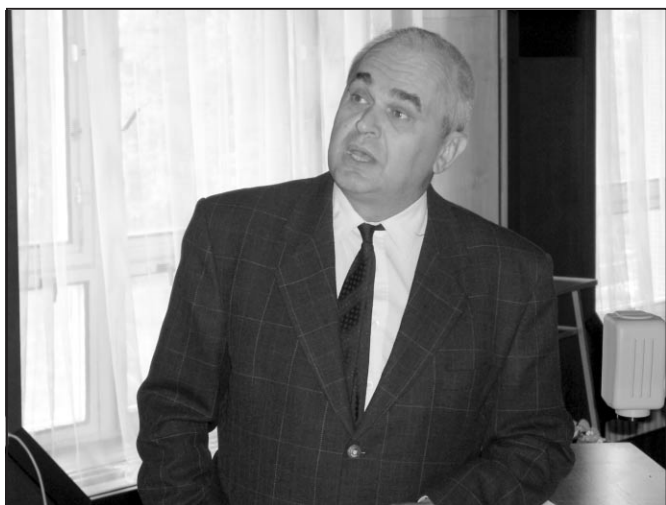
(vv)

doc. Ing. Vladimír Schejbal, CSc. před svým vystoupením před VR UPa

členové VR UPa: (zleva) rektor VŠCHT Praha prof. Růžička, doc. MUDr. Havlíček, přednosta chirurgické kliniky KN a vedoucí ÚPM prof. Šňupárek

doc. Ing. Ladislav Tichý, DrSc. při své profesorské přednášce v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů

skrutátoři prof. Rýdl a prof. Pytela při kontrole hlasovacích lístků při řízení ke jmenování profesorem

Závěry sedmého zasedání Správní rady Univerzity Pardubice

V pondělí 12. května od 10 hodin zasedala na Univerzitě Pardubice její správní rada. Devítičlenný orgán veřejné vysoké školy se schází nejméně dvakrát do roka a projednává významné otázky vysoké školy dané zákonem.

Správní rada Univerzity Pardubice se na svém zasedání zabývala projednáváním základních dokumentů vysoké školy, jak to ukládá zákon o vysokých školách: výroční zprávou o činnosti a výroční zprávou o hospodaření za rok 2002, rozpočtem Univerzity Pardubice na rok 2003 a dlouhodobým záměrem tvůrčí činnosti univerzity do roku 2008 a jeho aktualizací pro rok 2004. Jako významný dozorní orgán, jehož členy nemohou být zaměstnanci veřejné vysoké školy, projednala a rovněž vydala souhlas k zamýšlenému náku-

pu pozemku v souvislosti s dobudováním univerzitního areálu v Pardubicích – Polabinách. Součástí programu jednání byla rovněž volba předsednictva správní rady na následující dvouleté období do roku 2005. V čele Správní rady Univerzity Pardubice stanul primátor města Pardubic Ing. Jiří Střítešský, místopředsedy byli zvoleni 1. náměstek hejtmána Pardubického kraje Ing. Michal Rabas a poslanec Parlamentu ČR (nyní již ústavní soudce) JUDr. Miloslav Výborný.

Rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. devět členů správní rady informoval o dalších důležitých aktivitách vysoké školy v Pardubicích, jejím rozvoji a postavení mezi českými veřejnými vysokými školami. Členům správní rady rovněž blíže

představil projekt výstavby nového areálu Fakulty chemicko-technologické a tělovýchovných zařízení, jejichž projektová příprava intenzivně pokračuje a se zahájením výstavby se počítá v příštím roce.

Členové správní rady univerzity jsou jmenováni ministrem/ministryní školství, mládeže a tělovýchovy ČR na období šesti let a jsou jimi: Ing. Martin Borovička, generální ředitel a místopředseda představenstva ALIACHEM, a. s. Pardubice, Ing. Vlastimil Czabe, ředitel

obchodní divize Hradec Králové Komerční banky, a. s., Ing. Rudolf Černý, generální ředitel a předseda představenstva KAROSA, a. s. Vysoké Mýto, Ing. Jan Kasnar, CSc., vrchní ředitel Správy služeb zaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, Ing. Petr Křenek, CSc., ředitel odboru mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji MŠMT ČR, Ing. Michal Rabas, 1. náměstek hejtmána Pardubického kraje, Ing. Pavel Stoužil, poradce ministra dopravy ČR, primátor města Pardubic Ing. Jiří Stříteský a JUDr. Miloslav Výborný.

(vw)

zasedání správní rady na rektorátě

jen někteří členové správní rady mohli přijmout pozvání rektora ke společnému obědu, který po zasedání následoval

BESEDY K EVROPSKÉ UNII

Veřejná debata týdeníku **RESPEKT** v Pardubicích

– úterý 22. dubna od 17 hodin – kongresový sál rektorátu –

Polemikou na téma „*Co se stane, když v referendu řekneme NE*“ zahájila Fakulta humanitních studií hned po Velikonocích sérii diskusí, pořádaných na univerzitě ke vstupu České republiky do Evropské unie. Tomáš Němeček a Kateřina Šafaříková z týdeníku Respekt moderovali debatu, v níž jako hosté vystoupili prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc., děkanka Fakulty humanitních studií, prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc., proděkan fakulty, Mgr. Bohdan Dvořák, místopředseda Transparency International ČR, a RNDr. Vladimír Ježek, poradce primátora města Pardubic. Téměř dvouhodinová polemika mezi moderátory, hosty a návštěvníky se točila nejen kolem českých národních specialit a jejich osudu v Evropské unii, ale také kolem nezaměstnanosti, uplatnění absolventů a vůbec českých rukou ve sjednocené Evropě, našich šancí i rizik, která jsou s naším vstupem do Evropské unie spojena. Na rozdíl od některých dotazujících hosté panelové diskuse působili všichni euro-optimisticky.

(vw)

Přednáška senátora Mirka Topolánka „Je třeba se bát Evropské unie?“

- pátek 25. dubna od 10 hodin – univerzitní aula –

S tématem „*Evropská unie – příležitost či hrozba? aneb ekonomické aspekty vstupu ČR do EU*“ vystoupil před sto padesát studentů senátor Mirek Topolánek. Jeho reálný, zřetelný a ekonomickými daty doložený pohled na výzvy, které musí ČR a její občané

senátor Topolánek při své razantní přednášce

zvažovat a počítat s nimi při vstupu do Evropské unie, vzbudil vlnu dalších úvah a dotazů a setkal se s neskrývaným zájmem studentů.

Krátce před besedou se senátor Topolánek setkal v Univerzitní knihovně s prorektory univerzity doc. Ing. Jiřím Čaklem, CSc. a prof. Ing. Jiřím Málkem, CSc. Po celou dobu návštěvy senátora na univerzitě doprovázeli poslankyně Parlamentu ČR Ing. Alena Páralová a členové Správní rady Univerzity Pardubice Ing. Jiří Stříteský, primátor města, a Ing. Michal Rabas, 1. náměstek hejtmána Pardubického kraje.

(vw)

společné foto na závěr návštěvy Mirka Topolánka na UPa:
(zleva) - Ing. Rabas, doc. Cakl, prof. Málek, senátor, Ing. Páralová,
Ing. Střížesky, doc. Karamazov

Pan Martínek zdůrazňuje význam referenda pro politiky. Ukáže jim, jestli přímá demokracie funguje. Pokud bude malá účast voličů, posílí to politiky, kteří přímou demokracii nepreferují. Pan Mlynář se však vlády i zastává: „Ono není jednoduché připravit takovou kampaň. Každá kampaň je v jejím průběhu kritizována. Chci se zastat pana ministra Svobody. Úspěšnost kampaně ukáže až její výsledek. Tzn. jestliže v referendu lidé schválí vstup do EU, budeme chápat kampaň jako úspěšnou.“ Vysvětluje, že politici podobně podle výsledku voleb hodnotí i volební kampaně, a dodává, že norská vláda se snažila lidem vysvětlovat v kampani řadu podrobností, a přesto byli Norové nespokojení a spíše je to odradilo od hlasování pro vstup. Panu Mandíkovi vadí, že se v kampani objevuje řada polopravd. Jako příklad uvádí vzdvihování volného pohybu osob. „Existují ale přechodná období, po která nebudou mít naši občané tato práva, a to se nezmiňuje.“ Paní Páralová souhlasí: „Musím s kolegou Mandíkem souhlasit, i když obvykle spolu nejsme ve shodě. Uvádím jako další příklad zemědělství. V patnáctce EU jsou dotace 100 % na hlavu (1 zemědělec). ČR získá po vstupu dotace jen 25 % a z vlastního rozpočtu můžeme doplatit pouze 55 % a otázkou je, jestli na to budeme mít. Toto může zlikvidovat zemědělství v ČR.“

S druhým tématem – výhody a nevýhody EU – se pan Greger obrací nejprve na pana Mandíka. „Mezi výhody EU patří bezesporu jednotný trh. Pozitivní je i občanský život pro mladé lidi. Důležitá je ale současnost. Bavme se o současných podmínkách. KSČM není proti začlenění do EU, musíme se začlenit mezi evropské státy, otázkou je, jestli už nyní. Pro nás jsou dojednané přístupové podmínky nepřijatelné. Dohoda o přistoupení obsahuje, že EU může v některých záležitostech přijímat jednostranná rozhodnutí. Je to

★ setkání s významnými hosty ★ **diskutujeme o Evropské unii** ★ setkání s významnými hosty ★

POZVÁNKA

na setkání a povídání s významnými hosty o Evropské unii

v pátek 25. dubna od 10 hodin v univerzitní aule v posluchárně A 3
„Evropská unie – příležitost či hrozba? aneb ekonomické aspekty vstupu ČR do EU“
hostem **senátor Mirek Topolánek**

v pondělí 5. května od 10:30 hodin v kongresovém sále rektorátu
„Je třeba se bát Evropské unie?“

hosty **poslanci Alena Páralová ★
Josef Mandík ★ Radko Martínek
a ministr Vladimír Mlynář ★**

diskusi provází Dr. Petr Greger, ředitel Evropsko-českého fóra

★ všichni studenti, pedagogové a zaměstnanci Univerzity Pardubice jsou srdečně zváni ★

„Je třeba se bát Evropské unie“

– **pondělí 5. května od 10:30 hodin**
– **kongresový sál rektorátu**

Den – čas – dle pozvánky na letáčku - kongresový sál rektorátu je zaplněn studenty. Výraznou převahu mají studenti Gymnázia v Mozartově ul., Pardubice – Polabiny. Na pódiu usedají politici – Ing. Alena Páralová, poslankyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR za ODS, Ing. Josef Mandík, poslanec za KSČM, Mgr. Radko Martínek, poslanec za ČSSD, a Vladimír Mlynář, ministr informatiky a poslanec za US-DEU, aby před studenty a se studenty podiskutovali na téma „Je třeba se bát Evropské unie?“. Mezi nimi si zabírá místo Dr. Petr Greger, moderátor a ředitel Evropsko-českého fóra. Oficiálního zahájení se ujímá RNDr. Otto Horák, ředitel gymnázia, které celou událost ve spolupráci s Univerzitou Pardubice připravilo.

Následně pan Greger navozuje první téma úvodní 40minutové panelové diskuse politiků, a to probíhající informační kampaň k referendu ke vstupu do EU. „Jste spokojeni s informační kampaní, s množstvím informací, které se lidem dostává?“ ptá se pana Mlynáře. „Ne, nejsem. Informační kampaň by podle mě měla být lepší, ne tak obecná, věcnější a praktičtější. Zaráží mě také, že dneska diskutujeme o EU se studenty, se skupinou lidí, v níž je největší procento rozhodnuto hlasovat pro vstup do EU, a někteří v tomto sále ani hlasovat ještě nemohou. Měli bychom spíše více diskutovat např. s důchodci, podnikateli ...“ Pan Greger reaguje: „Myslím si, že studentů se EU nejvíce dotýká, budou jí nejvíce ovlivněni, proto je správné, že s nimi dnes diskutujeme.“ Paní Páralová a pan Mandík kritizují jednostrannost, černobílou a nekonkrétnost kampaně.

poslanci **Josef Mandík** a **Alena Páralová**

moderátor **Dr. Greger**, poslanec **Radko Martínek** a ministr **Vladimír Mlynář**

v podstatě bianco šek." Pan Greger polemizuje, jestli si můžeme dovolit čekat 10 až 15 let na další rozšíření EU, pokud nepřistoupíme nyní. Paní Páralová souhlasí, že nespornou výhodou EU je trh čítající 370 mil. obyvatel. „Každá země bude však na tomto trhu bojovat za vlastní zájmy. Nebude to jednoduché.“ Jako nevýhodu EU vidí byrokratický aparát. „Moc politiků v EU klesá oproti úředníkům. Sami můžete sledovat na televizních obrazovkách hektická setkávání politiků, kteří schvalují tisíce stránek, které vytvořili úředníci.“ Pan Martínek se obrací ke studentům při odpovědi na otázku pana Gregera – bude pomoc od EU do ČR dostatečná? „Víte, jak je dnes Vaše výhoda oproti roku 1989? Že Vám nikdo nic nenamluví. Znáte už EU na vlastní oči. Už jste se tam byli podívat. Víte, jak to tam vypadá. Opozice všude kritizuje dojednané podmínky. Opozice v Polsku a Maďarsku uvádí jako příklad v dojednaných podmínkách nás. Pocházím z chudého regionu. Když cestuji do EU, snažím se navštěvovat oblasti, kde se lidé před vstupem do EU měli špatně, např. ve Španělsku, Irsku. Lidé se tam také báli vstupu a dnes říkají, že to je OK. V EU našťestí platí heslo, že nemohou v Evropě existovat příliš chudí a bohatí, existuje zde systém soudržnosti, který se týká i nás. Věřím, že dokážeme využít příležitosti, kterou nám EU přináší, ve svůj prospěch. Mé heslo je, že je lepší být nejhorší mezi nejlepšími, než být nejlepší mezi nejhoršími.“ Pan Mlynář má 4 důvody, proč do EU vstoupit. „1. Češi jsou malý národ. Potřebujeme větší partu. Evropa se musí sjednotit, aby mohla konkurovat USA, Asii. 2. Získáme stejná práva jako evropští občané. 3. Jednotný trh bude příležitostí pro schopné lidi. 4. Přístup k penězům z fondů. Musíme je využít a utratit.“ Co se týká záporů EU, říká: „EU je lidské dílo, má své chyby. Domnívám se však, že v souhrnu EU řeší problémy lépe, než by je řešily jednotlivé státy. V rozpočtu EU zaujímají výdaje na úředníky pouhé 0,3 %. Vidím v ODS rozpor v názorech. ODS kritizuje byrokratismus na jedné straně a zároveň také kritizuje posílení moci Konventu (tedy moci politiků).“ Při pohledu na 0,5 l plastovou láhev Dobré vody pana Mlynáře napadá ještě jeden klad EU. „EU stanoví normu téhle lahvi, která platí ve všech státech EU, aby mohly mezi sebou obchodovat a aby fungoval jednotný trh. Existuje celá řada takových norem, např. co je to rum a co je čokoláda. Existují rozdíly mezi jednotlivými zeměmi. Ve Španělsku si lidé představují pod rumem něco jiného než u nás.“ Pan Greger doplňuje informaci: „70 % exportu ČR směřuje do EU a 70 % importu ČR pochází ze zemí EU.“ Paní Páralová oponuje panu Mlynářovi, znovu kritizuje byrokratický aparát EU a množství dokumentů, které vytvářejí byrokrati a které politici nestačí číst. Zmiňuje zprávu vlády, zveřejněnou na www.vlada.cz, ve které se píše, že ČR se stane příjemcem komunitárního práva, tzn. místo rule-makeru se ocitne v pozici rule-takera.

Ke slovu se dostává znovu pan Mandík. Reaguje na pana Mlynáře. „Nemůžeme být rovnocenní partneři v partě silnějších. Máme pouze 3 % poslanců v parlamentu EU, jakou budeme mít sílu? Vždy budeme přehlasováni.“ „Hlasy ostatních malých států v EU jsou také slyšet,“ oponuje pan Greger. Pan Mandík nesouhlasí: „Víte, že nejde o to, jak jste slyšet, ale jaký výsledek dosáhnete.“ Pan Mlynář přidává svou trošku do mlýna: „Jde přeci o dosažení konsensu s os-

tatními státy, proto je někdy legislativní proces v EU tak zdoluhavý.“ Potom pan Mandík stáčí diskusi k problematice zemědělství. „Náš objem zemědělské výroby se po vstupu do EU nezvýší. Firma, která chce vyvázet, musí složit záruky ve výši 110 % hodnoty vyvážených produktů, aby dostala subvenci. Naši zemědělci si to nebudou moci dovolit.“ Obává se, že ČR bude schopna využít maximálně 60 % možností z důvodu nedostatku potřebných vlastních prostředků a kvalitních projektů. „To je ale problém ČR, a ne EU, nemyslíte?“ pokládá řečnickou otázku pan Greger a dává prostor panu Martínkovi.

Pan Martínek k 3 % poslanců v EP dodává: „Irsko je poslední stát, který schválil naše přijetí ve svém parlamentu. V kampani pro obyvatele zdůrazňovali, že jim bylo od EU pomozeno a teď potřebují pomoc zase jiní. Těší se z toho, že v EU bude víc chudších a menších zemí, že budou mít silnější hlas.“ Zmiňuje, že na vstupu do EU nemůžeme prodělat, protože existuje ujednání, že kandidátské země nesmějí být v mínusu. „Přinejhorším se výdaje budou rovnat příjmům.“ Co se týká práva na dotace v zemědělství a nutnosti vytvořit projekty, říká, že je to správně a že nemá cenu EU vyčítat, že nebudeme mít projekty. „I jiné státy měly problémy s projekty. I my se musíme přizpůsobit pravidlům. Aktivita, vůle, schopnost je v našich rukách.“ Kritizuje paní Páralovou a pana Mandíka, že z nich číší nevíra v sebe. „Bojíme se vstoupit do EU, ale třeba Rakušané se bojí, že do EU vstoupíme, že budeme lepší, když vidí, co jsme u nás za poslední desetiletí dokázali. Je třeba mít sebevědomí.“

Paní Páralová se pohotově brání: „Irsko vstupovalo do EU v jiné době. Navíc po vstupu snížili daně, což bylo impulsem k hospodářskému růstu. To současná vláda bohužel neudělá.“ Jako stínová ministryně pro práci a sociální věci říká: „Nepřeceňujme strukturální fondy. Máme možnost čerpat 801 mil. EUR, náš odvod do rozpočtu EU činí 623 mil. EUR. Získat můžeme 178 mil. EUR, ale pouze za předpokladu, že stihneme předložit kvalitní projekty.“ Panelovou diskusi ukončuje pan Mlynář svým názorem, že je třeba spíš problémy řešit a poprat se s nimi, než lamentovat. Pan Greger na oplátku oceňuje snahu ODS o konstruktivní kritiku a o vyvíjení tlaku na ministerstva, aby něco dělala.

Je škoda, že v následné diskusi se studenty stihli politici zodpovědět jen 2 otázky. V první otázce se studentka gymnázia Hana Kostovičová podívovala, že referendum o vstupu do EU se uskuteční dříve, než bude jasná budoucnost Evropy (závěry Konventu o budoucnosti EU), popř. vytvořena ústava EU. „V Konventu má ČR své zástupce a není jisté, jestli ústava vůbec bude. Čekat na dokonalý stav nelze,“ odpovídá pan Mlynář. Všichni politici se shodují, že pokud bude evropská ústava, mělo by proběhnout další referendum. Pan Mandík zvažuje, jestli je možné z EU vůbec vystoupit. „V roce 1982 odstoupilo Grónsko. Nebude lepší, když ČR v EU hlas mít bude?“ komentuje pan Greger. Druhá otázka rozpoutala poměrně širokou diskusi o zemědělství.

Po více než hodině a půl debata končí. Jisté je, že všem přítomným poskytla dostatek informací, aby si mohli utvořit vlastní názor.

Zdeněk Zabilanský
rektorát UPa

Návštěva z Dolnoslezského vojvodství

Ve dnech 22. a 23. dubna 2003 navštívila Pardubický kraj delegace z Dolnoslezského vojvodství v Polsku (Dolnoslezské vojvodství se rozkládá v jihozápadní části Polska, jeho kulturním a správním střediskem je město Wrocław).

První den delegace navštívila město Žamberk, proběhlo jednání o spolupráci Pardubického kraje a Dolnoslezského vojvodství a byla podepsána Dohoda o spolupráci. Druhý den byl věnován prohlídce historické části města Pardubice a jednání o budoucích společných projektech.

Na závěr svého pobytu navštívila delegace ve složení p. Henryk Golebiewski, maršálek Dolnoslezského vojvodství, p. Jaroslaw Kurzawa, předseda Sejmiku Dolnoslezského vojvodství, p. Rafal Prietzel, zástupce Oddělení spolupráce se zahraničím Úřadu maršálka Dv, Ing. Michal Rabas, 1. náměstek hejtmána Pardubického kraje, Alena Petráňová a Ing. Michal Černík, Oddělení vnějších vztahů KÚ Pardubického kraje, a p. Gabriela Brezinová, tlumočnice, Univerzity Pardubice.

Hosté měli možnost prohlédnout si prostory univerzitní auly a knihovny, kterými je provedla Ing. Eva Rubešová, zástupkyně vedoucí Univerzitní knihovny.

Během společného posezení, které se uskutečnilo ve video-místnosti v Univerzitní knihovně, pohovořila Ing. Valerie Wágnerová, kancelářka, o historii, vývoji a současném dění na Univerzitě Pardubice, představila jednotlivé fakulty a vysokoškolské ústavy, studijní programy, počty studentů a záměry univerzity do budoucna. Ing. Monika Vejchodová, vedoucí oddělení mezinárod-

ních vztahů univerzity, informovala o účasti Univerzity Pardubice v programu Socrates/Erasmus, počtech přijímaných a vysílaných studentů a akademických pracovníků, o přípravách na účast v programu Leonardo da Vinci a zapojení do mezinárodních programů na podporu vědy a výzkumu.

Pan Henryk Golebiewski, maršálek Dolnoslezského vojvodství, nás naopak seznámil se specifiky jejich regionu, s rozvojem a podporou školství a s jejich mezinárodními aktivitami.

Setkání proběhlo ve velmi přátelském duchu.

(mv - omv)

vpravo - maršálek Henryk Golebiewski, vlevo: předseda Sejmiku Dolnoslezského vojvodství, uprostřed - tlumočnice a A. Petráňová z KÚ

Ing. Rubešová provedla hosty Univerzitní knihovnou

Koordinátoři z českých univerzit se sešli v Pardubicích

Pracovníci oddělení mezinárodních vztahů Univerzity Pardubice hostili 24. a 25. dubna 2003 setkání koordinátorů programu SOCRATES/ERASMUS z celé České republiky.

Program SOCRATES má celou řadou podprogramů zaměřených na všechny úrovně vzdělávání.

Jsou to například:

COMENIUS - je zaměřen na vzdělávání od předškolních zařízení po vyšší odborné školy a pamatuje také na pedagogické pracovníky, kteří se dětem, žákům a studentům v těchto školách věnují.

ERASMUS - je největším programem evropské spolupráce v oblasti vysokoškolského vzdělávání. Podporuje mobility vysokoškolských studentů a učitelů a je jednou z nejvýznamnějších iniciativ Evropské komise v oblasti vzdělávání. Navíc v České republice je tato aktivita významným způsobem podporována MŠMT ČR. Od zahájení programu v roce 1987, kdy se ho zúčastnilo prvních 3000 studentů, počet zapojených univerzit a tým i studentů a učitelů každoročně vzrůstal a v současné době v programu spolupracuje přes 1800 institucí vyššího vzdělávání z 30 evropských zemí a každoročně si v průměru 100 000 studentů balí kufry, aby strávilo část svého vysokoškolského studia na jiné evropské univerzitě.

GRUNDTVIG - je podprogramem programu SOCRATES zaměřeným na podporu evropské spolupráce v oblasti vzdělávání dospělých a celoživotního vzdělávání prostřednictvím zvyšování kvality a evropské dimenze, dostupnosti a přístupnosti vzdělávání dospělých a celoživotního vzdělávání formálního i neformálního vzdělávacího systému v nejšířším slova smyslu.

LINGUA - je nedílnou součástí vzdělávacího programu EU SOCRATES již od počátku jeho existence. Její ambicí je podpora jazykové přípravy a rozšíření spektra jazykových znalostí na všech úrovních vzdělávání a ve všech zemích zapojených do programu, neboť znalost cizích jazyků je branou k porozumění mezi lidmi

s různými kulturními a jazykovými zázemím a základem uskutečnění myšlenky jediné Evropy.

MINERVA - obecně formulovaným cílem podprogramu Minerva je podpora využívání informačních a komunikačních technologií (ICT) a otevřeného a distančního vzdělávání (ODL) v prostoru široké evropské spolupráce.

Kromě těchto hlavních podprogramů nabízí program SOCRATES ještě některé další doplňkové aktivity. Ke všem detailům se zájemci mohou dostat na stránkách programu: www.socrates.cz.

První část jednání se odehrávala v hotelu LABE. V průběhu přípravy techniky, dřív než byla schůzka samotná zahájena, bylo hezké sledovat, jak se vítají kolegové, kteří se v průběhu roku povětšinou setkávají pouze prostřednictvím e-mailové konference Pandora, kde si nezištně poskytují rady, sdílejí starosti spojené s pomocí studentům, kteří se v zahraničí dostanou do problémů, radost z úspěchů spojených s programem Erasmus, ale i smutek z odchodu některých kolegů. Na uvítanou dostal každý účastník malou pozornost od organizátorů – jak jinak – pravý pardubický perník. A o půl třetí začala oficiální část programu. V úvodním slově popřála Ing. Monika Vejchodová, vedoucí oddělení mezinárodních vztahů univerzity, zástupcům z Národní agentury SOCRATES a účastníkům z 25 českých univerzit, aby se jim v Pardubicích líbilo. Pak vedoucí podprogramu ERASMUS Ing. Dana Petrova představila hosty - ředitele programu SOCRATES v ČR JUDr. Josefa Vochozku a RNDr. Věru Štátnou, zástupkyni Odboru vysokých škol MŠMT. Doktor Vochozka krátce poděkoval zúčastněným za práci, kterou odvádějí na vysokých školách, a vyjádřil přání, aby stejný rostoucí tendenci měl rozvoj mezinárodních vztahů i na ostatních úrovních vzdělávání.

V následných prezentacích se vystřídaly pracovnice Národní agentury. Ing. Dana Petrova poskytla účastníkům řadu zajímavých informací z první fáze programu SOCRATES/ERASMUS, která proběhla v letech 1998 – 2002. Například neaktivnější v rámci EU jsou

Ing. D. Petrova vítá účastníky semináře

živá diskuse o praktických problémech koordinátorů

Ing. Dana Petrova, vedoucí podprogramu SOCRATES/ERASMUS

JUDr. Josef Vochozka, ředitel programu SOCRATES v ČR

pozorné publikum - na programu jsou informace o pravidlech pro další období 2004 - 2007

studenti Francie, Španělska, Německa, Itálie a Velké Británie. Mezi kandidátskými zeměmi zaujímáme krásné druhé místo za Polskem. Mobility českých studentů mají stále narůstající tendenci. V akademickém roce 2001/2002 vycestovalo studovat do zahraničí přes 2500 českých studentů. Od roku 1998 využilo tuto příležitost celkem 6662 studentů. Pokud bychom se pokusili vyjádřit procentuálně poměr studentů, kteří od počátku fungování programu ERASMUS studovali v zahraničí, z celkové populace vysokoškolských studentů, došli bychom k výsledku necelých 1%. Někomu se bude mož-

ná zdát, že je to málo, ale v porovnání s ostatními kandidátskými zeměmi jsme v tomto srovnání bezkonkurenčně nejlepší, pokud pomineme Maltu, kde tento výsledek činí 2 %. V Polsku vyjíždí cca 0,3 % a v Maďarsku necelých 0,6 %. Na hranici 0,4 % a nad ní jsou ještě Kypr (0,7 %), Rumunsko, Estonsko, Litva, Slovinsko a Slovensko. Pro porovnání v zemích EU se na hranici 0,8 % - 1 % pohybuje většina zemí a vyšší procento je zaznamenáno pouze u zemí s malou studentskou populací, jako jsou Lucembursko, Island a Lichtenštejnsko.

V EU studenti nejčastěji studují ve Velké Británii, Španělsku, Francii a Německu. Mezi kandidátskými zeměmi jsme druhou nejvyhledávanější zemí, v těsném závěsu za Polskem a na třetím místě je Maďarsko. V akademickém roce 2001/2002 studovalo na českých univerzitách přes 700 studentů z EU. Průměrná délka studentských mobilít v programu ERASMUS se pohybuje mezi 6 – 7 měsíci. Studenti kandidátských zemí dostávají od Evropské komise grant v průměru 240 EUR na měsíc a MŠMT ČR každoročně podporuje tuto aktivitu z prostředků státního rozpočtu, takže čeští studenti vyjíždějí do zahraničí s finanční podporou, která činí v průměru 450 EUR na měsíc.

Učitelská mobilita nabízí podobné výsledky, jen pořadí zemí je v některých ukazatelích jiné. Za dobu programu vycestovalo přednášet na zahraniční univerzity 2 192 českých učitelů a v zahraničí strávili celkem 3 537 týdnů.

Další zajímavý zdroj informací, který Národní agentura analyzovala, byly závěrečné zprávy studentů. Našly se v nich odpovědi např. na motivaci studentů, jejich názor na přiměřenost délky studia v zahraničí či výše finanční podpory. Dalším údajem, který bude

Erasmus

University Charter

2003/04 - 2006/07

45721-IC-1-2002-1-CZ-ERASMUS-EPS-1

This Charter, awarded by the European Commission to

UNIVERZITA PARDUBICE

(hereinafter "the Institution"), entitles the Institution to apply to the Commission for grant support for Erasmus Transnational Projects and to its Erasmus National Agency for funding for ERASMUS mobility activities.

The Institution has agreed to the provisions set out in this Charter, namely:

- To respect and observe the principles of Erasmus mobility:
 - Mobility can be carried out only under prior bilateral or multilateral agreements between higher education institutions.
 - No university fees for tuition, registration, examinations, access to laboratory and library facilities are to be charged to incoming Erasmus students.
 - Full academic recognition must be given to students for courses specified in the Learning Agreements, which students have taken and passed.
- To ensure support for Erasmus Transnational Projects in particular by providing the necessary institutional support for staff engaged in approved Transnational Projects.
- To inform its Erasmus students and teachers of the terms and requirements for Student and Staff mobility.
- To comply with the regulations on mobility set out in the contract between the institution and the National Agency.

The Institution has agreed to make every effort to ensure high quality in organising Erasmus Student and Staff mobility, in particular by:

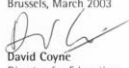
- Proper planning of studies abroad and ensuring that students sign and observe learning agreements
- Prompt provision of a transcript to all incoming students after completion and assessment of coursework
- Using ECTS or a comparable system which gives transparency for purposes of academic recognition
- Providing adequate information to outgoing and incoming students and teachers
- Providing the necessary linguistic preparation to mobile individuals
- Integrating incoming Erasmus students into normal university courses
- Ensuring the integration of the teaching activity of visiting staff into the curriculum
- Providing housing assistance to incoming students
- Facilitating and supporting teaching staff mobility
- Acknowledging the teaching activities carried out abroad.

In its Erasmus activities, the Institution has agreed to respect the transversal Community policies set out in the Socrates decision:

- equality between men and women;
- integration of disabled students and teachers;
- enhancement of social and economic cohesion and combating xenophobia and racism in the institution.

Violation of this Charter may lead to its withdrawal by the Commission in whole or in part. The conditions of the withdrawal of the Charter and the appeals procedure are specified on the Commission ERASMUS website and in the contract between the institution and the National Agency.

For the European Commission:
Brussels, March 2003

David Coyne
Director for Education

určitě mnoho potenciálních zájemců o studium v zahraničí zajímat, je výše průměrných životních nákladů v jednotlivých zemích EU. Nejdražšími zeměmi jsou Velká Británie a Holandsko, kde se výše nákladů pohybuje okolo 570 EUR na měsíc a nejlevněji se (dle studentů) žije v Portugalsku a Řecku. Tam by měl student vyjít z částkou okolo 440 EUR na měsíc. Jen o něco vyšší (cca 480 EUR) jsou životní náklady v Rakousku, Irsku, Německu, Dánsku, Španělsku a Belgii. Švédsko, Finsko a Francie jsou také zeměmi, kde jsou náklady poněkud vyšší (průměrně 540 EUR).

Součástí další prezentace byla informace o podpoře handicapovaných studentů. Pravidla programu SOCRATES/ERASMUS umožňují podpořit studenty s lehkým a sociálním handicapem z prostředků přidělených vysoké škole a Národní agentura navíc dis-

ponuje speciálním grantem na podporu těžce handicapovaným studentům (tzv. SEV – severe disability). V jeho rámci byla v akademickém roce 2001/2002 dvěma těžce handicapovaným studentům přidělena částka 8 539 EUR na studium v zahraničí. Možnost požádat si o tento speciální grant bude zachována i do budoucna, přestože SOCRATES/ERASMUS vstupuje do zcela nové fáze z hlediska financování a administrace programu. Řada pravomocí bude převedena z Evropské komise na národní agentury. Univerzitám a vysokým školám, které úspěšně uzavřely akademický rok 2001/2002 a v jejichž závěrečné zprávě neshledala Evropská komise vážnější nedostatky, byl udělen tzv. Erasmus University Charter (EUC). Tento významný dokument deklaruje, že univerzita či VŠ je oprávněným partnerem pro aktivity v rámci programu SOCRATES/ERASMUS v období 2003/2004 – 2006/2007. Můžeme hrdě prohlásit, že Univerzita Pardubice byla „vybrána do klubu“ a EUC obdržela.

Na závěr prvního dne jednání vystoupila se svým příspěvkem nazvaným „Internacionalizace vysokých škol a další možnosti mobility“ Dr. Šťastná z MŠMT. Objasnila strategii MŠMT v této oblasti a upozornila na možnosti, které MŠMT podporuje. Například mobility v rámci plnění mezinárodních smluv nebo tzv. Transformačních rozvojových programů. K těmto informacím se zájemci mohou dostat na stránkách MŠMT ČR.

25. dubna pokračovalo jednání v Aule Univerzity Pardubice od 9.00 hod. Informaci vztahující se bezprostředně k nadcházejícímu akademickému roku je vyhlášení intenzivních přípravných jazykových kurzů (tzv. ILPC – Intensive Language Preparation Courses), jež jsou určeny studentům, kteří již byli vybráni ke studiu v rámci SOCRATES/ERASMUS v roce 2003/2004. Tyto kurzy nabízejí méně frekventované jazyky (např. italština, portugalská, vlámská, finština atd.). Studenti mohou prostřednictvím institucionálního koordinátora odeslat přihlášku do země, kde by chtěli kurz absolvovat, a budou-li vybráni do kurzu, mohou požádat Národní agenturu o speciální grant, který činí 450 EUR na měsíc. V minulém roce uspokojovala NA přibližně polovinu žadatelů o tento speciální grant. Podrobnosti ke ILPC jsou k dispozici z internetové adresy: <http://www.socrates.cz/index.php?id=110111>.

Dále byli účastníci seznámeni se změnami souvisejícími s decentralizací řízení programu (tj. řízení mobility prostřednictvím národních agentur). V České republice je 24 veřejných vysokých škol, 1 státní VŠ a 5 vysokých soukromých škol, které obdržely EUC. Obecně lze říci, že došlo k uvolnění pravidel využívání jak grantu na mobility studentů a učitelů, tak grantu na organizaci mobility. Takže instituce budou moci flexibilněji využívat přidělené finanční prostředky. Jedním z cílů, kam budou zcela určitě směřovat finanční prostředky z organizačního grantu na Univerzitě Pardubice, bude zavádění evropského kreditního systému (tzv. ECTS) ve všech studijních programech. Tento proces je dlouhodobý a byl již nastartován. Podaří-li se, i díky finanční podpoře programu SOCRATES/ERASMUS, ECTS úspěšně implementovat, bude pro studenty i učitele mnohem snadnější organicky začlenit pobyt v zahraničí do studijních plánů. Úspěšným používáním ECTS by mělo být dosaženo úzké spolupráce vzdělávacích institucí v celém evropském prostoru. Cílem, který sledují všechny vysoké školy zapojené do programu, je vychovat studenta, který se bude moci úspěšně uplatnit kdekoliv na evropském trhu práce. Na základě důsledného zavádění ECTS v budoucnu studenti obdrží tzv. Diploma Supplement, což je dodatek k diplomu s mezinárodní platností, kterým absolvent do svědčí svoji odbornost získanou na mateřské vysoké škole a popř. zahraničních univerzitách v daném oboru.

V pátek po obědě se účastníci rozjeli zpět do svých měst s novými úkoly v hlavě, ale určitě i s pocitem, že dělají práci, která má smysl.

Zdeňka Kulhánková
institucionální koordinátor SOCRATES/ERASMUS
na Univerzitě Pardubice

PROGRAM SOCRATES/ERASMUS – OTÁZKY A ODPOVĚDI

1. Nabízí univerzita studentům možnost stáží přes program Erasmus? Jak tento program funguje – co musí studenti pro získání stáže splnit, jakou finanční podporu získají, do kterých zemí stáže nabízí?

Podprogram Erasmus je největším programem evropské spolupráce v oblasti vysokoškolského vzdělávání. Tento program podporuje spolupráci vysokých škol zemí zapojených do programu Socrates s cílem dosáhnout vyšší kvality vysokoškolského vzdělávání a podpořit evropskou dimenzi ve vzdělávání. V současné době je do programu aktivně zapojena většina evropských vysokých škol.

Univerzita Pardubice je zapojena do programu Socrates/Erasmus od akademického roku 1998/1999, což znamená, že již pátým rokem mohou studenti Univerzity Pardubice zapsaní do prezenční formy akreditovaného bakalářského, magisterského nebo doktorského studijního programu studovat na jedné z partnerských zahraničních vysokých škol a univerzit.

Studenti jsou vysíláni na studium do zahraničí na základě tzv. bilaterálních smluv o výměnách studentů, které má Univerzita Pardubice uzavřené s partnerskými zahraničními vysokoškolskými institucemi. Tyto smlouvy se uzavírají vždy nově na každý akademický rok a na jejich základě se sestavuje nabídka volných studijních míst v zahraničí. Pro aktuální akademický rok, tj. rok 2002/2003, má Univerzita Pardubice uzavřeno 33 bilaterálních smluv s vysokoškolskými institucemi z 11 evropských zemí (Německo, Řecko, Itálie, Nizozemí, Francie, Portugalsko, Rakousko, Finsko, Švédsko a Velká Británie).

Programu Socrates/Erasmus se mohou zúčastnit studenti,

- kteří jsou občany členského státu EU nebo jiné země, jež se účastní programu Socrates, nebo kteří mají trvalý pobyt v zemi, z níž chtějí v rámci programu Socrates/Erasmus vycestovat na studium v zahraničí, nebo studenti, jimž je přiznán oficiální status uprchlíka,
- kteří jsou ve vysílající instituci zapsáni do prezenční formy akreditovaného bakalářského, magisterského nebo doktorandského studijního programu, který vede k získání vysokoškolského diplomu,
- kteří řádně ukončili první ročník vysokoškolského studia.

Toto jsou obecné kvalifikační podmínky programu Socrates/Erasmus. Univerzita Pardubice usiluje o to, aby v rámci tohoto programu vyjžděli studenti, kteří ji budou na partnerských vysokoškolských institucích důstojně a úspěšně reprezentovat. Od studentů požadujeme takovou úroveň jazykových znalostí, aby byli schopni v zahraničí studovat.

Finanční podpora programu Socrates/Erasmus, kterou student obdrží, není určena na pokrytí všech nákladů spojených se studiem v zahraničí. Jedná se pouze o příspěvek, který by měl krýt zvýšené náklady na studium v zahraničí, tzn. očekává se finanční spoluúčast studenta. Průměrná částka byla v České republice stanovena na EUR 450,— na studenta a na měsíc, při čemž Univerzita Pardubice tuto průměrnou částku ve většině případů dodržuje. V některých případech však dochází k diferenciaci (EUR 400,— - 500,—), a to v závislosti na životních nákladech v zemích, ve kterých mají naše partnerské univerzity sídlo.

Na každé škole zapojené do programu Socrates/Erasmus působí tzv. institucionální koordinátor. Na Univerzitě Pardubice je touto funkcí pověřena pí Zdeňka Kulhánková, referentka oddělení mezinárodních vztahů. Jedním z mnoha úkolů tohoto oddělení je právě zajišťování veškeré agendy týkající se tohoto programu, informovanost v rámci univerzity a především poskytování pomoci studentům při vyřizování všech dokladů a záležitostí spojených s jejich vycestováním a pobytem v zahraničí. Nezbytnou součástí práce referátu mezinárodních vztahů v rámci programu Socrates/Erasmus je i péče

a pomoc zahraničním studentům přijíždějícím v rámci tohoto programu na naši univerzitu.

Na jednotlivých fakultách Univerzity Pardubice působí tzv. fakultní koordinátoři, kteří koordinují uzavírání bilaterálních smluv a studentům poskytují prvotní všeobecné informace a zajišťují výběr studentů vhodných pro jednotlivé mobility.

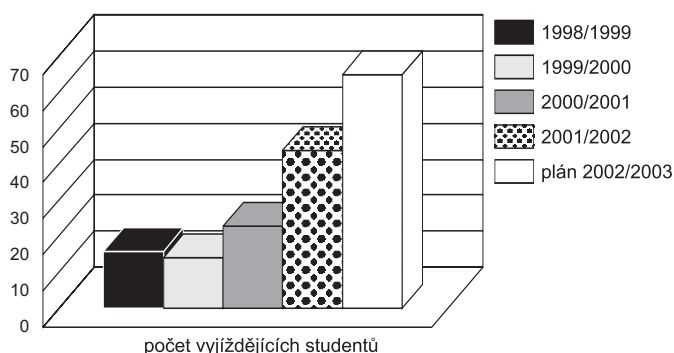
Záměrem Univerzity Pardubice je dále rozvíjet a zkvalitňovat všechny aktivity nabízené v rámci programu Socrates/Erasmus a v průběhu příštích let uzavírat bilaterální smlouvy především se zahraničními vysokoškolskými institucemi, které nabízejí velmi obdobné, v nejlepším případě shodné studijní programy jako naše univerzita. Chtěli bychom se orientovat na takové vysoké školy a univerzity, které budou nabízet kvalitní studijní programy vedené minimálně v jednom z hlavních evropských jazyků, tj. v angličtině, němčině a francouzštině, dle zájmu našich studentů.

2. Jaký je zájem studentů? Kolik jich ročně vyjede?

Zájem studentů o studium na zahraničních partnerských univerzitách v rámci programu Socrates/Erasmus rok od roku vzrůstá.

Tabulka a graf znázorňující vývoj studentských mobilít v programu Socrates/Erasmus na UPa v letech 1998 – 2002.

Akademický rok	Počet vyjíždějících studentů
1998/1999	16
1999/2000	14
2000/2001	23
2001/2002	44
ZS 2002/2003	23
Celkem	120
Plán 2002/2003	65

V posledních třech letech je meziroční nárůst, tedy nárůst mezi dvěma akademickými roky, padesátiprocentní.

3. Jsou studenti s tímto programem spokojeni?

Všichni studenti, kteří se vrátí ze studijního pobytu v zahraničí, mají povinnost předložit závěrečnou zprávu, podávající základní informace. Z těchto závěrečných zpráv, ale i z vlastních pocitů studentů, které nám po návratu sdělují, je patrné, že studenti přijíždějí velice spokojeni. Samozřejmě, že jako u všeho, vyskytnou se i zde určité problémy. Skutečností ale zůstává, že klady naprosto převyšují zápory.

Dokladem toho je i skutečnost, že studenti, kteří již absolvovali studijní pobyt v zahraničí v rámci programu Socrates/Erasmus, ochotně prezentují jimi navštívenou zahraniční vysokou školu nebo univerzitu a rádi se podělí o své dojmy nabyté během svého pobytu v zahraničí.

4. Jak zvládají studenti návrat do ČR a jak poté zvládají další studium – jsou jim některé předměty uznány, musí dělat dodatečné zkoušky nebo např. opakuji?

Studium na zahraniční partnerské vysoké škole nebo univerzitě uskutečněné v rámci programu Socrates/Erasmus by mělo být uznáno. Nemusí být uznáno v plném rozsahu, nutné je ale stanovit pravidla pro každý případ individuálně, a to ještě před začátkem studia v zahraničí. Jako na všech evropských univerzitách a vysokých školách, funguje tento systém i na naší škole, až na malé výjimky, společlivě. Problém nastává při rozdílnosti studijních programů, které poskytují fakulty Univerzity Pardubice a nabízejí zahraniční part-

nerské instituce. Do budoucna, aby se předešlo podobným problémům, je nutné uzavírat bilaterální smlouvy, jak již bylo výše zmíněno, pouze s takovými vysokoškolskými institucemi, které nabízejí shodné studijní programy. Na počátku letošního akademického roku bylo jednotlivým fakultním koordinátorům doporučeno, aby si každý student vybraný pro studium v zahraničí předem domluvil s děkanem pro pedagogiku domovské fakulty pravidla pro uznání jeho osobního studijního plánu.

Ing. Monika Vejchodová
vedoucí oddělení mezinárodních vztahů
rektorát UPa

Interview se zahraničními studenty

Univerzita Pardubice nejenže své studenty vysílá studovat na evropské univerzity, ale také jich každoročně ze zahraničí několik přijímá. V akademickém roce 2002/2003 činí poměr vyjíždějících a přijíždějících studentů 65 : 11.

Počátkem května jsme se na pár otázek zeptali následujících pěti zahraničních studentů:

- Chrysoula Lyra (Chrysa), studentka University of Piraeus v Řecku, v Pardubicích studuje v letním semestru na Fakultě ekonomicko-správní 3 předměty – Evropskou integraci, Mikroekonomii a Počítačové síť.
- Martin Blümel, Sandy Krause a Franziska Kubsch jsou studenti Hochschule Harz (Německo). Martin a Sandy absolvují na Fakultě ekonomicko-správní 3 předměty – Environmentální ekonomii a management, Evropskou integraci a Strategický management. Franziska studuje ještě další 4 předměty – bezpečnost dat, Manažerské účetnictví, Mikroekonomii a Veřejnou správu.
- Mercedes Rubio pochází ze slunného Španělska z Universidad de Malaga. Na Fakultě chemicko-technologické, katedře fyzikální chemie se zabývá fyzikou pevných látek, metodami zjišťování materiálových charakteristik, keramickými vědami a materiály a průmyslovou toxikologií.

Nejprve se Vás chceme zeptat, jak probíhá Vaše studium na Univerzitě Pardubice? Jste s ním spokojeni?

Chrysa: To je příliš osobní otázka. (Směje se.) Ale ne, ne, počkej. Mám 3 předměty a kurz češtiny. Výuka probíhá v angličtině formou konzultací s vyučujícími.

Martin, Sandy a Franziska dodávají: Konzultace máme v každém předmětu vždy 2 hodiny jednou za čtrnáct dnů. V období mezi konzultacemi pracujeme na úkolech, které nám učitelé zadávají. Měli jsme i několik testů, na které jsme se museli připravit. Fakulta ekonomicko-správní nám vytvořila dobré studijní zázemí tím, že nám dala k dispozici kancelář vybavenou počítači s připojením na internet, ke které máme v podstatě neomezený přístup. Musíme přiznat, že tu máme víc volného času než doma. Jsme rádi, protože ho můžeme využít např. pro cestování.

Mercedes: Studuji tady 6 předmětů. V porovnání s ostatními trávím ve škole více času. Na katedru chodím třikrát až čtyřikrát týdně. Odevzdávám práce každých 14 dnů. S výukou jsem spokojená. V Malaze mi bohužel uznají předměty jen dva.

A co vy ostatní? Bude Vám zdejší studium uznáno na Vaší domovské univerzitě?

Martin: Já a Sandy jsme na Hochschule Harz ve čtvrtém ročníku a máme už splněné všechny studijní povinnosti, takže uznat nic nepotřebujeme. Franziska je na tom jinak, je teď teprve ve druhém ročníku.

Franziska: Doma mi uznají kredity jen ze 4 předmětů.

Chrysa: Mě bude uznána jen mikroekonomie.

Jak trávíte svůj volný čas?

V podstatě tu nemáme žádný volný čas. Vtipkuje **Sandy**. Hodně sportujeme. Třikrát týdně hrajeme na katedře tělesné výchovy badminton. Dvakrát týdně chodíme běhat kolem Labe a jedenkrát týdně plavat. Chodíme do kina na kolejích a univerzitních klubů. Ve městě jsme si oblíbili restauraci Kra-kra, Café Bajer a Zanzibar. A pak také společně dost cestujeme. Vlastně hned po příjezdu jsme se snažili udělat si plán míst, které chceme v ČR a sousedních zemích navštívit. Kromě Prahy jsme byli v Karlových Varech, Kutné Hoře, v Krkonoších, ve skanzenu na Veselém kopci u Hlinska v Čechách na Velikonoce, v Brně a Moravském krasu. Chystáme se do

zahraniční studenti na oddělení mezinárodních vztahů

kromě studování i sportování - badminton na katedře tělovýchovy a sportu

setkávání v Pardubicích před Dobrou čajovnou

a cestování návštěva Vídně

Českého Krumlova a Českého ráje. Podívali jsme se o víkendech i do Vídně, Budapešti, Bratislava a Krakova.

Kde se Vám líbilo nejvíce?

V Praze. Odpovídají jednohlasně. Praha je jedinečná.

Máte rádi Čechy?

Ano, jsou přátelští. Nejsou tak chladní a uzavření, jak se na první pohled může zdát, protože je tu často jazyková bariéra. Samozřejmě setkali jsme se i s nepřijemnými lidmi, ale většinou, když jsme byli v nesnázích, byli k nám Češi vstřícní a ochotní nám pomoci. Například v Brně, kde jsme nemohli najít koleje, ve kterých jsme měli přespat, s námi dva mladí lidé dojeli až k nim.

A jaký je Váš vztah s českými studenty na kolejích?

Máme tu několik velmi dobrých přátel mezi českými studenty. S nimi se pravidelně setkáváme a leccos společně podnikáme od sportu po zábavu a cestování. Se studenty, kteří s námi bydlí na patře, prohodíme vždy jen pár slov v kuchyni při vaření, pozdravíme se, když se potkáme na chodbě. Obvykle jsou víc komunikativní, když se vracejí večer z nějaké párty.

Jaký je Váš názor na pardubické koleje?

Koleje – pokoje i sociální zařízení – jsou fajn. Máme rádi kolejní kino, kluby a obchod. Vadí nám uklízečky po ránu. Dělají rámus už od 5:30 h. Zažíváme rozličné situace, které život na kolejích přinášejí. Občas například někdo nastaví lednici na patře na maximální výkon, potom máme úplně zmrzlé potraviny – okurky, jogurty, popraskaná vejce. Občas se nám z lednice ztratí sýr atp.

Jednou týdně chodíte na kurz češtiny, jaký český výraz nebo slovo máte nejraději?

Jsme rádi, že kurz češtiny máme. Chceme poděkovat panu Studenému z Fakulty humanitních studií, že nám věnuje svůj čas, i když se nijak zvlášť neučíme a občas nepřijedeme na hodinu. I to málo, co v češtině pochytíme, nám pomáhá, abychom byli v ČR víc soběstační. A nejoblíbenější české slovo? Asi PROSÍM POZOR. Slyšíme to pořád na nádraží a v metru. Taky se nám líbí ta písnička, kterou hrají před hlášením na pardubickém nádraží. Neznáte její slova?

Já mám koně, vraný koně, to jsou koně můj ...

A pak máme rádi – DOBROU NOC A HEZKÉ SNY. To nám někdy říká jedna paní vrátná.

Z čeho jste měli v ČR největší šok?

Franziska: Když mi ukradli několik kusů spodního prádla v sušárně na kolejích a za několik týdnů ještě peněženku v Grandu.

Chrysa: Když jsme jeli do Krkonoš a čekali jsme se Sandy a Franziskou u kolejí na trolejbus č. 3, aby nás vzal na autobusové nádraží. Přijel přeplněný. Sandy a Franziska se dovnitř dostaly a já ne. Naštěstí jela čtyřka z té další zastávky, takže jsem to na nádraží včas stihla.

Sandy: Mě tu v Čechách nejvíc šokuje hlavní nádraží v Praze.

Martin: Byl jsem překvapený, že se u Vás může v botách na bowlingovou dráhu.

Mercedes: Jízdní řády u MHD. Nemáme je u nás. Prostě přijedeme na zastávku a čekáme, než něco přijede.

Co Vám tady nejvíc chybí?

Franziska, Mercedes a Sandy: Domov, rodina a kamarádi.

Chrysa: Řecké jídlo.

Martin: Pivní zahrady (Biergartens) a německé parky. Zahrady jsou u nás větší a veselejší a parky chutnější.

Co Vám bude chybět po návratu domů?

Lidi v Čechách, poklidně trávený čas tady a snad i zapečená bageta z kolejního obchůdku.

Kdo je Váš nejoblíbenější Čech?

Martin: Karel Gott.

Chrysa, Mercedes, Sandy: Možná ta paní vrátná. Je na nás moc milá, snaží se s námi mluvit česky. Dokonce nám dala na Velikonoce vlastnoručně zdobená vajíčka.

Franziska: Ten pan prodavač v kolejním obchůdku.

Na co budete nejvíc vzpomínat?

Chrysa: Na Krkonoše, kam jsme se podívali díky oddělení mezinárodních vztahů, které pobyt zařídilo. Obzvlášť na výstup na Sněžku. V Řecku nejsme zvyklí tolik chodit. Dalo mi to hodně úsilí vyšplhat až nahoru. Lanovka bohužel nejezdila. Zvládla jsem to za pomoci ostatních. Dělali si pak legraci, že jsem určitě první Řekyně, která zdolala Sněžku, a že jsme měli vztít řeckou vlajku a zapíchnout ji na vrcholu do sněhu a vyfotit se s ní.

Franziska, Martin, Mercedes, Sandy: Zažili jsme tady spoustu pěkných zážitků, je těžké nějaký vybrat.

Chtěli byste něco vzkázat pro Univerzitu Pardubice a její studenty?

Hlavně bychom chtěli poděkovat všem lidem, kteří se tu o nás starali. Studentům snad jen to, ať se nebojí a přes „Sokrata“ také někdy kam do zahraničí odjedou. Určitě to stojí za to.

(zz-omv)

MISE AUSTRALSKÝCH ŠKOL

rektor UPa prof. Ing. M. Ludwig, CSc. vítá na univerzitě zástupce australských škol

honorární konzul Austrálie v ČR Ing. Petr Vodvářka a autorka příspěvku

Petr Vodvářka zahajuje veletrh australských škol v kongresovém sále rektorátu

pracovnice oddělení mezinárodních vztahů UPa vzornými hostitelkami

Studium v Austrálii nachází stále větší oblibu mezi českými studenty. Počet těch, kteří si Austrálii vybrali jako studijní destinaci, stále roste. Největší zájem je o studium anglického jazyka a odborných kurzů v ekonomických disciplínách, turistice a pohostinství, informačních technologiích a sociálních vědách.

Návrh uspořádat misi australských škol do České republiky byl založen právě na zvýšeném zájmu českých studentů a českých škol. Australská obchodní mise (Austrade) vybrala relevantní australské školy jako členy mise a připravila pro ně program v České republice. Hlavním cílem byla setkání členů mise se studenty, jejich rodiči, studentskými agenturami a českými školami, vyhledávajícími kontakty pro navázání spolupráce se zahraničními partnery. Chtěli jsme ale také australským školám ukázat postavení vzdělání v České republice v širších souvislostech, proto částí doprovodného programu byl seminář v Ústavu pro informace ve vzdělání a návštěva pardubické univerzity a Karlovy univerzity v Praze.

Zlatým hřebem programu byl ale „miniveletrh“ na půdě pardubické univerzity. Všichni členové mise hodnotili perfektní přípravu programu (a skutečně bez vynikající spolupráce s oddělením mezinárodních vztahů si vůbec nelze představit, že by se taková akce mohla konat) a zájem studentů o studijní programy v Austrálii. Podobné miniveletrhy proběhly také v Praze a mise odjela s přesvěd-

čením, že Česká republika je zcela jistě zdrojem mnoha studentů, kteří v příštích letech budou studovat v Austrálii. Můžeme říci, že mise bude mít zcela určitě další kapitolu.

Ing. Petr Vodvářka
Austrade Praha

V pondělí 10. března 2003 se na půdě Univerzity Pardubice uskutečnila prezentace australských univerzit a vyšších odborných škol. Tato akce má na naší univerzitě již delší tradici, jejím každoročním iniciátorem je Ing. Petr Vodvářka, honorární konzul Australského zastupitelství a ředitel společnosti Australian Trade Commission (AUSTRADE) Praha. Letošní třetí ročník byl ojedinělý tím, že jednotlivé australské školy přijeli prezentovat přímo jejich manažeři.

Prezentace se konala v odpoledních hodinách v kongresovém sále rektorátu Univerzity Pardubice. Po úvodním slovu rektora Univerzity Pardubice prof. Ing. Miroslava Ludwiga, CSc. a milým přivítáním hostů a návštěvníků představil Ing. Vodvářka jednotlivé školy a jejich zástupce. Prezentovalo se celkem 11 vyšších odborných škol a 3 univerzity, přičemž všechny tyto instituce nabízely převážně možnost studia anglického jazyka, informatiky, managementu, hotelnictví apod. Nabídka byla zaměřena na studium jak v krátkodobých, tak i v dlouhodobých kurzech.

čilý ruch u jednotlivých stolků australských vyšších škol a univerzit, hodně studentských dotazů, co nejpřesnější odpovědi

Zájem o studium v Austrálii ze strany studentů a akademických pracovníků Univerzity Pardubice byl poměrně velký. Všichni návštěvníci živě diskutovali s jednotlivými zástupci škol, kteří ochotně odpovídali na kladené otázky. Rozsáhlost informací potvrzovali profesionálně zhotovenými informačními materiály, které jsou nyní k dispozici na oddělení mezinárodních vztahů Univerzity Pardubice (budova rektorátu, 3. patro).

Na akci byli pozváni nejenom studenti a zaměstnanci Univerzity Pardubice, ale i studenti a pedagogičtí pracovníci gymnázií a středních odborných škol se sídlem v Pardubicích.

Úspěšné odpoledne bylo zakončeno prohlídkou romantického prostoru pardubického zámku, expozice České sklo a ochutnávkou kulinářských specialit připravených šéfkuchařem hotelu Labe.

Pevně věřím, že se našim hostům v Pardubicích líbilo a že se nám v blízké době podaří navázat na jednotlivá jednání a rozhovory a rozvineme perspektivní spolupráci.

*Ing. Monika Vejchodová
oddělení mezinárodních vztahů, rektorát UPa*

Informační den o výzvách 6. rámcového programu EU

Ing. Jiří M. Fuchs z Technologického centra AV ČR

Regionální informační a kontaktní centrum Pardubice (společný projekt VÚOS, a. s. Pardubice a Univerzity Pardubice) uspořádalo v úterý 20. května 2003 od 9.30 do 11.00 hod. v univerzitní aule (v učebně A3) Informační den o aktuálních výzvách 6. rámcového programu EU.

Cílem bylo posílit povědomí o možnostech získání podpory z fondů EU pro vědu a výzkum, motivovat vědecké pracovníky a doktorandy k navazování nové a rozvíjení stávající mezinárodní spolupráce a ke zlepšování jejich kvalifikace a profesních schopností a dovedností.

Akci navštívilo přibližně 30 osob z řad vědeckovýzkumných pracovníků, doktorandů a zaměstnanců Univerzity Pardubice, Vojenské lékařské akademie J. E. Purkyně v Hradci Králové a Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové.

Hlavními body programu byly:

1. Společná výzva pro podávání projektů v rámci SPECIFICKÝCH PODPŮRNÝCH AKTIVIT, vybraná pro asociované kandidátské země.

Jedná se o výzvu zaměřenou na podávání projektů a získání finanční podpory pro pořádání konferencí, seminářů, pro přípravu projektů větších rozsahů, pro prezentaci výsledků dosavadní vědeckovýzkumné činnosti, pro přípravu a tvorbu případových studií, mapování vědeckovýzkumných týmů a jejich činností v různých oborech a regionech, propojení vysoce kvalitních vědeckovýzkumných center apod.

2. Mobility.

Možnost podávání projektů a získání finanční podpory na stáže vědeckovýzkumných pracovníků do zahraničí, na stáže zahraničních prestižních vědeckovýzkumných pracovníků (profesorů) u nás, na zřízení tréninkových vědecko-výzkumných středisek, školicích center apod.

V úvodu Ing. Jiří M. Fuchs z Technologického centra Akademie věd ČR stručně seznámil účastníky s obecnými záležitostmi týkajícími se 6. rámcového programu EU.

Ing. Radka Pittnerová z Regionální kontaktní organizace Liberec zaujala svojí konkrétní a cíleně zaměřenou prezentací o aktuální výzvě pro asociované kandidátské země. Podala informace jak o obecných záležitostech (výzvách, jejich zaměření, oblastech využití, cílech, uzávěrkách), tak především o konkrétních úkonech

Ing. Radka Pittnerová z RKO Liberec a Ing. Monika Vejchodová

Ing. Vratislav Černý z VÚOS, a. s. Pardubice, za ním Ing. Kadeřávková a Ing. Nováková z ekonomického oddělení a doc. Ing. Graja z dopravní fakulty

spojených s přípravou a podáváním projektů, s plánováním financí a s vyplňováním příslušných formulářů.

Problematice mobility se věnovala Ing. Monika Vejchodová, vedoucí oddělení mezinárodních vztahů Univerzity Pardubice. Pohovořila o aktuálních výzvách týkajících se společných projektů (tvorba tréninkových výzkumných center, spolupráce špičkových týmů mezinárodního rozměru) a individuálních projektů umožňujících

vycestování našich doktorandů a vědeckovýzkumných pracovníků do zahraničí, popř. přijetí zahraničních expertů na naši univerzitu.

Věříme, že se cíle semináře podařilo splnit.

Všem zájemcům o danou problematiku ochotně poskytne informace Ing. Monika Vejchodová, oddělení mezinárodních vztahů Univerzity Pardubice, budova rektorátu, 3. patro, tel.: 466 036 417.

(omv)

ODBORNÝ SEMINÁŘ INTERNÍ GRANTOVÉ SOUTĚŽE

14. květen 2003

řešitelé interních grantů vědecké činnosti při představování výsledků své jednoleté práce: Mgr. Helena Jaklová - FHS, Ing. Jiří Hanusek, Ph.D. - FChT

Je 9:00 hodin a v kongresovém sále rektorátu Univerzity Pardubice je slyšet úvodní slovo pana prof. Ing. Jiřího Mála, DrSc., prorektora pro výzkum a vnější vztahy univerzity, který zahajuje odborný seminář interní grantové soutěže Univerzity Pardubice za rok 2002.

O interní projekt rozvoje vědecké činnosti může žádat student prezenční formy doktorského studijního programu univerzity a akademický pracovník do 35 let s minimálním úvazkem 0,5. V roce 2002 bylo přijato celkem 34 projektů (8 z Dopravní fakulty Jana Pernera, 5 z Fakulty ekonomicko-správní, 7 z Fakulty humanitních studií a 14 z Fakulty chemicko-technologické) a bylo rozděleno cel-

kem 1 259 000 Kč. Za rektorát univerzity byl na semináři přítomen kromě pana prorektora Mála také doc. Ing. Jaroslav Janda, CSc., prorektor pro vzdělávání a rozvoj. Z jednotlivých fakult se účastnili příslušní proděkaní pro vědu: za Dopravní fakultu Jana Pernera Ing. Alexander Chlaň, Ph.D., za Fakultu ekonomicko-správní doc. Ing. Ilona Obršálová, CSc., kterou později nahradil PhDr. Miloš Charburský, CSc., za Fakultu humanitních studií prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc. a za Fakultu chemicko-technologickou doc. Ing. Ladislav Tichý, DrSc.

V prvním kole soutěže byl vybrán z každé fakulty jeden projekt k prezentaci. Byli to:

1. Ing. Eva Schmidová, Ph.D., DFJP,
2. Ing. Jitka Komárková, Ph.D., FES,
3. Ing. Jiří Hanusek, Ph.D., FChT,
4. Mgr. Helena Jaklová, FHS.

Poté následovala krátká desetiminutová přestávka, ve které pan prorektor Málek vylosoval tři řešitele k další prezentaci:

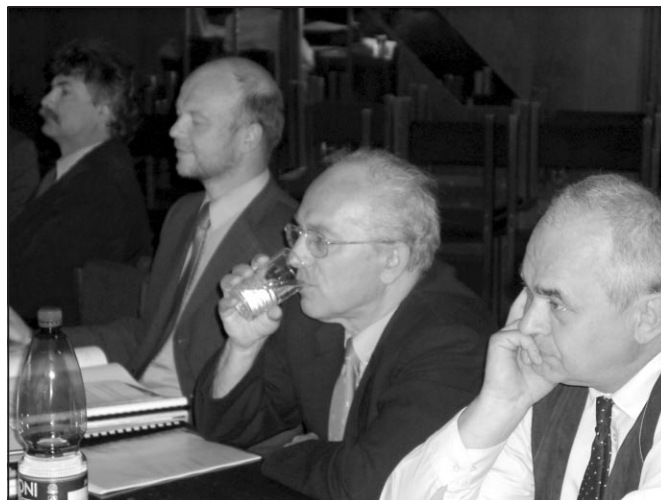
5. Ing. Michal Musil, Ph.D., DFJP
6. Ing. Petra Bayerová, FChT,
7. Ing. Lenka Branská, Ph.D., FChT,

A nakonec vystoupil jeden dobrovolník:

8. Ing. Jiří Vágenknecht, Ph.D., FChT,

Délka jednotlivých vystoupení byla přibližně 20 až 30 minut. Samotný seminář pak trval tři a půl hodiny. Celý seznam všech projektů, které byly řešeny, a jejich řešitelů naleznete na internetové adrese: <http://www.upce.cz/cz/veda/program2002.htm>

*Petra Voženílková
referát pro vzdělávání a výzkum
rektorát UPa*

komise Programu rozvojových aktivit UPa: doc. Rýdl (FHS), prof. Málek a doc. Janda (prorektor) a doc. Tichý (FChT)

fakulty a ústavy

fakulty a ústavy

fakulty a ústavy

fakulty a ústavy

fakulty a ústavy

Představujeme vám nové vedení Dopravní fakulty Jana Pernera

Od března t. r. stojí v čele Dopravní fakulty Jana Pernera děkan prof. Ing. Karel Šotek, CSc., který jmenoval tři nové proděkany. Nové vedení Dopravní fakulty Jana Pernera Vám nyní blíže představujeme.

DĚKAN

prof. Ing. Karel ŠOTEK, CSc.

Narozen 8. 8. 1942 v Třebíči.

VZDĚLÁNÍ:

1968 Vysoká škola dopravní Žilina, Provoz a ekonomika dopravy

1978 Vysoká škola dopravní Žilina, PEDAS - obhajoba kandidátské disertační práce

1986 SAV - získání atestačního stupně vedoucího samostatného vědeckého pracovníka

1996 VŠB - TU Ostrava - obhajoba habilitační práce v oboru Dopravní technika a technologie na téma „Uplatnění simulačních experimentů v řídicích procesech železniční dopravy“.

2001 na návrh Vědecké rady Univerzity Pardubice jmenován profesorem v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích

ODBORNÁ PRAXE:

1968 – 70 Železniční stanice Brno - Maloměřice - provozní praxe

1970 – 78 Výzkumný ústav dopravy (VUD) Žilina - výzkumný pracovník

1978 – 83 VUD Žilina, vědecký pracovník

1983 – 92 Vysoká škola dopravy a spojů (VŠDS) v Žilině, Ústav rozvoje komunikací – ředitel

1992 – 95 VŠDS Žilina, Fakulta řízení a informatiky, vedoucí katedry speciálních technologií

1995 - dosud VŠDS Žilina, KST, FRI, poloviční úvazek - vědecký pracovník zapojený do pedagogického procesu

1995 - 2003 Univerzita Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera - vedoucí katedry informatiky

PEDAGOGICKÁ ČINNOST:

Na DFJP přednáší a vede cvičení v předmětech Informační a řídicí systémy v dopravě, Optimalizace úloh na dopravní síti, školi- tel doktorského studia oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích. Na FRIZU přednáší a vede cvičení v předmětech Dopravní a informační soustava, Dopravní a spojová technologie, Informační a řídicí systémy v dopravě. Založil a řídí Regionální akademii CISCO při UPa.

ODBORNÁ ČINNOST:

Je spoluautorem prvního funkčního simulačního modelu seřaďovací stanice Českých drah. Zaměřuje se na aplikace informačních a řídicích systémů v dopravě, uplatnění informatiky v technologických systémech řízení dopravních procesů, tvorbu a uplatnění simulačních modelů na dopravní síti. Dále se zabývá problematikou simulačních modelů reálného prostředí na dopravních sítích a úloh souvisejících s optimalizací technologických procesů v dopravě, tvorbou časových rozvrhů v železniční dopravě a grafickými nadstavbami řídicích zabezpečovacích systémů v železniční dopravě. Je řešitelem grantových úloh pro MŠMT SR, fakultních grantových úloh FRI Žilinské univerzity a projektu GA ČR.

Je manažerem společného týmu DFJP Pardubice a FRI Žilina zabezpečujícího vývoj a realizaci projektu SENA pro ČD, ZONA pro ZSR a GTN pro AZD Praha. Je autorem 20 zahraničních publikací (knihy, periodika), 13 příspěvků ve sbornících mezinárodních konferencí.

Kde vidíte dopravní fakultu za tři roky? Kam budete směřovat její činnosti a priority?

Autorita a postavení Dopravní fakulty Jana Pernera

- Zachování dosavadního dobrého jména a postavení dopravní fakulty.
- Pokračovat v budování současných studijních oborů respektujících potřeby dopravy, jakož i v jejich dalším postupném rozšiřování (v závislosti na nových vnějších požadavcích a možnostech fakulty).
- Zvýšit kvalitu, úroveň a rozsah poskytovaných služeb, zejména v oblasti základních činností (pedagogický proces, věda a výzkum).
- Zvýšit kvalitu a rozsah aplikovaného výzkumu, ve spolupráci s dopravními organizacemi a podniky v dopravě.

Řízení

- Zvýšit samostatnost a autoritu kateder (zejména profilových).
- Nové katedry zřizovat pouze jako profilové (u stávajících o jejich profilaci usilovat).
- Zkvalitnit úroveň řízení jednotlivých útvarů fakulty na všech řídicích úrovních.
- Katedra musí být hlavním nositelem všech odborných funkcí zabezpečených fakultou.
- Vedení fakulty má především funkci koordinační, plánovací, metodickou a vrcholového řízení.

Finanční zabezpečení

- Fakulta jako celek musí zásadně zvýšit úsilí v získávání možných finančních prostředků – stále více narůstá význam finanční soběstačnosti fakult.
- Každý pracovník a zejména vedoucí na jednotlivých úrovních musí projevit snahu získat finanční prostředky z jiných zdrojů, použitelné pro zabezpečení provozu i dalšího rozvoje své katedry a tím i fakulty – jedná se o různé typy grantů, FRVŠ, rozvojové programy, podpůrné programy – v národní i mezinárodní podobě.

Pedagogický proces

- Neustále zvyšovat kvalitu pedagogického procesu, který je naší nejvyšší prioritou.
- Hledat a uplatňovat nové progresivní metody ve výuce, vedoucí k snížení finanční náročnosti studia.
- Rozvíjet zejména formy samostatného studia (odborné literatury, internetu, e-learningu, odborné praxe, ...).
- Zvyšovat zapojení studentů i pedagogů do mezinárodní spolupráce s univerzitami a vědeckými pracovišti v cizině (ERASMUS, SOCRATES).
- Realizovat výuku v akreditovaných a připravovat nové studijní směry dle potřeb praxe na úrovni bakalářského i magisterského stupně.
- Zvýšit náročnost doktorského studia se zaměřením na samostatnost doktorandů, výsledky jejich studia a zejména úroveň doktorských prací.
- Více využívat laboratoře a počítačové učebny i v předmětech, kde to bylo doposud netradiční.

Informační technologie používat jako nástroj ve většině předmětů, zejména technického zaměření.

V laboratorních cvičeních a praktické výuce bakalářského studia využívat možnosti zapojení studentů vyšších ročníků magisterského studia.

Věda a výzkum

- Odstranit formálnost v současném výzkumu, zejména institucionálním.
- Zvýšení jeho kvality a úrovně spočívá především v originalitě věcné náplně a funkčnosti příslušného řešitele i jeho útvaru.

- Vytvářet potřebné personální rezervy vedoucí ke snížení zatížení pracovníků zapojených do řešení vědeckovýzkumných úloh souběžně plně vytižených pedagogickým procesem.
- Budovat specializovaná vědeckovýzkumná pracoviště schopná samostatné činnosti, zaměřená na řešení potřeb dopravy (akreditovaná Zkušební laboratoř DFJP).
- Vytvářet specializované řešitelské týmy pro špičkovou vědeckovýzkumnou činnost.

Mezinárodní spolupráce

- Rozšířit aktivity v oblasti spolupráce s univerzitami a výzkumnými ústavami zaměřenými zejména na dopravu.
- Zapojit se vhodnou formou do 6. rámcového programu EU.
- Získat nové formy přímé spolupráce se zahraničními pedagogickými a vědeckovýzkumnými pracovišti v dopravě.

Další rozvoj

- Získat akreditaci studijního směru Sdělovací a zabezpečovací technika v dopravě a studijního směru Aplikovaná informatika v dopravě.
- Realizovat potřebná technická zařízení, pokračovat v budování těžké laboratoře DFJP.
- Pokračovat ve výstavbě specializovaných pracovišť kateder.
- Zahájit omlazovací proces pedagogických pracovníků, který vychází z výchovy vlastních doktorandů, umožnit jim praxi a navazující gradační růst výchovy docentů a profesorů, usilovat o získání odborníků z praxe s předpokladem jejich gradačního růstu.
- Realizovat dva studijní programy v angličtině.
- Dořešit lokalizaci fakulty v „modré budově“ ve Studentské ulici.
- Optimalizovat činnost dislokovaných pracovišť DFJP a usilovat o zajištění perspektivy jejich existence.

PRODĚKANI:

prof. Ing. Bohumil CULEK, CSc. proděkan pro rozvoj a vnitřní záležitosti

Narozen 26. 7. 1949 v Chrudimí.

VZDĚLÁNÍ:

1975 Vysoká škola dopravní Žilina, Fakulta strojní a elektrotechnická
1992 ČVUT Praha, Fakulta strojní - obhajoba kandidátské disertační práce

1997 ČVUT Praha, Fakulta strojní - obhajoba habilitační práce
2001 Na návrh Vědecké rady Univerzity Pardubice jmenován profesorem v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura.

ODBORNÁ PRAXE:

1975-79 Vagónka Česká Lípa - konstruktér, výpočtář
1979-93 Výzkumný ústav železniční Praha - výzkumný pracovník, vedoucí Dynamického zkušebního stavu
1993 Univerzita Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera

PEDAGOGICKÁ ČINNOST:

Na DFJP přednáší a vede cvičení v předmětech Dynamická pevnost a životnost, Zkoušení kolejových vozidel, Dopravní prostředky, Základy dopravní techniky.

ODBORNÁ ČINNOST:

Zaměřuje se na pevnost ocelových konstrukcí, metody stanovení životnosti, simulace provozního namáhání konstrukcí, experimentální postupy pro ověřování bezpečnosti provozu kolejových vozidel. Je autorem 11 a spoluautorem 32 oponentovaných výzkumných zpráv, 64 odborných zpráv ze zkoušek kolejových vozidel, 13 odborných posudků v rámci schvalovacího řízení typů kolejových vozidel Drážním úřadem, 11 metodik a norem pro zkoušky kolejových vozidel, spoluautorem 2 zpráv Evropského železničního výzkumného institutu (ERRI), 35 článků a příspěvků v odborných časopisech a sbornících mezinárodních konferencí, autorem 12 vy-

prof. Ing. Bohumil CULEK, CSc.
proděkan pro rozvoj a vnitřní záležitosti

RNDr. Ludvík PROUZA, CSc.
proděkan pro pedagogickou činnost

Ing. Alexander Chlaň, Ph.D.
proděkan pro vědeckovýzkumnou činnost

žádaných oponentních posudků řešených projektů a 5 lektorských posudků.

Co Vás nejvíce překvapilo na Vaší nové funkci?

Špatná pravidla pro uzavírání transferů mezi jednotlivými fakultami.

Jmenujte tři věci, které považujete za nejdůležitější k řešení na fakultě a do nichž se ve vedení fakulty pustíte.

- optimalizace činnosti dislokovaných pracovišť a zajištění perspektivy jejich existence,
- vytvoření podmínek pro „nástup“ mladší generace a převzetí tíže její odpovědnosti za budoucnost fakulty,
- vytvoření a akreditace zkušební laboratoře DFJP.

RNDr. Ludvík PROUZA, CSc. proděkan pro pedagogickou činnost

Narozen 30. 11. 1953 v Úpici.

VZDĚLÁNÍ:

1978 Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, obor Numerické zpracování informací

1986 VŠCHT Pardubice, Katedra automatizace chemických výrob - obhajoba kandidátské disertační práce, obor Technická kybernetika

1987 VŠCHT Praha, Centrum dalšího vzdělávání učitelů - obhajoba oponentované závěrečné práce, zaměření Využití výpočetní techniky ve výuce

1988 Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta - rigorózní zkoušky, obor Přibližné a numerické metody

ODBORNÁ PRAXE:

1978-79 Továrny mlýnských strojů Pardubice - programátor analytik

1979-82 VŠCHT Pardubice - interní aspirant katedry automatických výrob

1982-83 VŠCHT Pardubice - vědecký pracovník katedry matematiky

1983-91 VŠCHT Pardubice - odborný asistent katedry matematiky

1991-98 Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní - odborný asistent katedry matematiky

1998-2002 Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní - vedoucí Ústavu matematiky

2002 Univerzita Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera

PEDAGOGICKÁ ČINNOST:

Na DFJP přednáší a vede cvičení v předmětech Matematika I, Matematika II, Matematika III, Teorie pravděpodobnosti a statistika, Funkcionální transformace v elektrotechnice.

ODBORNÁ ČINNOST:

Zaměřuje se na aplikace matematiky při modelování technologických procesů a návrzích regulačních algoritmů, na simulaci systémů, na problematiku didaktiky matematiky na VŠTEZ, na aplikace počítačů v pedagogickém procesu a při samostatné řízené práci studentů a na vybrané problémy finančních a pojistných operací, speciálně leasingových. Je autorem 6 a spoluautorem 4 závěrečných zpráv státních úkolů a výzkumných zpráv, držitelem 3 autorských osvědčení v oblasti počítačového hardware, řešitelem a spoluřešitelem 2 grantů FRVŠ a 3 grantů UPa a koordinátorem 10 zakázek VHČ. Je autorem a spoluautorem 12 článků a příspěvků v odborných časopisech a sbornících mezinárodních konferencí, 19 příspěvků ve sbornících domácích konferencí a UPa, 13 přednášek a vývěskových sdělení na konferencích, 2 skript a učebních textů a jedné analytické studie.

Co Vás nejvíce překvapilo ve Vaší nové funkci?

Po téměř čtyřicetileté době, která již uplynula od mého nástupu na tehdejší VŠCHT Pardubice, mne může ve funkci překvapit jen máloco. Takže spíše mě překvapilo, že mi funkce proděkana byla nabídnuta a svěřena.

Jmenujte tři věci, které považujete za nejdůležitější k řešení na fakultě a do nichž se ve vedení fakulty pustíte.

Ke dvěma úkolům jsem byl zavázán ještě minulou Vědeckou radou DFJP. První z nich ukládá realizovat závěr Akreditační komise MŠMT ČR a sjednotit dobu studia v prezenční a kombinované formě. Prakticky to znamená zkrácení kombinované formy strukturovaného bakalářského studia ze čtyř na tři roky a strukturovaného magisterského studia ze tří na dva roky. Tento úkol budeme řešit společně s garanty oborů neprodleně, včetně zahájení přípravy a tvorby distančních podpor pro kombinovanou formu studia, kde míním zúročit své zkušenosti ze svého minulého pracoviště.

Druhým úkolem VR DFJP je analyzovat nepříliš příznivou situaci ve výuce matematiky v prvním ročníku bakalářského studia a pokusit se ji zlepšit. Tento úkol budu řešit ve dvou směrech. V prvním z nich, týkajícím se obsahu a rozsahu přednášené látky, budu opět postupovat společně s garanty oborů a profesorem Prachařem, který už řadu let matematiku v 1. ročníku přednáší a zkouší a který patří ke špičkovým didaktikům matematiky nejen v rámci UPa. V druhém z nich budeme společně s vedoucí studijního oddělení DFJP paní Nevečeřalovou podrobně analyzovat úspěšnost našich studentů s ohledem na střední školu, kterou absolvovali. Na základě získaného přehledu pak provedeme osobní propagaci fakulty na středních školách tak, abychom získali celkově více uchazečů s dobrými studijními předpoklady.

Třetím úkol z mnoha dalších, o kterém se zde zmíním, je úkol střednědobý. Jedná se o postupný bezproblémový přechod studentské agendy do software STAG, a týká se nejen mne, ale i celého studijního oddělení DFJP a také všech kateder.

Ing. Alexander Chlaň, Ph.D. proděkan pro vědeckovýzkumnou činnost

Narozen 28. 7. 1975 v Pardubicích.

VZDĚLÁNÍ:

1998 Univerzita Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera

2001 Univerzita Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera - obhajoba doktorské disertační práce

ODBORNÁ PRAXE:

1997 zasilatelská firma DHL International Praha – stáž
2000 zasilatelská a přepravní firma Hellmann Osnabrück - stáž
PEDAGOGICKÁ ČINNOST:

Na DFJP přednáší a vede cvičení v předmětech Tarifů a ceny, Pojišťovnictví.

ODBORNÁ ČINNOST:

Zaměřuje se na problematiku ekonomiky, managementu, marketingu a logistiky v dopravě. Je autorem 16 publikací. Zúčastnil se 5 mezinárodních konferencí, z toho 4 aktivně. Pravidelně přednáší v německém jazyce na každoroční konferenci Německé společnosti pro geografii (DGfG).

Co Vás nejvíce překvapilo na Vaši nové funkci?

Neda se říci, že by mě něco výrazně překvapilo, snad mě jen potěšil poměrně věcný přístup spolupracovníků.

Jmenujte tři věci, které považujete za nejdůležitější k řešení na fakultě a do nichž se ve vedení fakulty pustíte.

V současné době nás čeká velice komplikované sestavování rozpočtu, který musí být ze zákona vyrovnaný, a sestavit takto koncipovaný rozpočet nebude snadné. Další hlavní úkoly plynou přímo z názvu funkce, tedy věda, výzkum a zahraniční styky. Zejména v poslední z jmenovaných bude třeba posílit kontakty fakulty na anglofonní země.

Novému vedení Dopravní fakulty Jana Pernera přeje redakce hodně zdaru.

Pamětní medaile

Děkan a Akademický senát Fakulty stavební Českého vysokého učení technického v Praze udělili prof. Ing. Milanu Lánskému, DrSc. pamětní Šolínovu medaili za zásluhy o dlouholetou a přínosnou spolupráci mezi fakultami, o kterou se v předchozím období zasloužil jako děkan a profesor dopravní techniky. Medaili prof. Lánskému předal děkan Fakulty stavební ČVUT prof. Ing. Zdeněk Bittnar, DrSc., na zasedání vědecké rady v Praze dne 10. dubna 2003.

CHEMKONTAKT 2003

představování jednotlivých firem formou přednášky v aule
- PhDr. H. Melounová, Ing. M. Zimáková, ALIACHEM a.s., o.z. Synthesia

Fakulta chemicko-technologická Univerzity Pardubice v loňském roce obnovila tradici veletrhů pracovních příležitostí pro své studenty a budoucí absolventy.

Ve středu 16. dubna se uskutečnil od 10 hodin v univerzitní aule v Pardubicích-Polabinách **veletrh pracovních příležitostí CHEMKONTAKT 2003**. Akce byla koncipována jako setkání zástupců chemických firem s vysokoškolskými studenty, kteří studují na Fakultě chemicko-technologické, budou končit svá studia či přemýšlejí o svém eventuálním uplatnění po absolvování vysoké školy. Všichni takoví zájemci měli příležitost se seznámit s profily chemických firem v ČR, které projevily zájem o tuto akci, a s možnostmi pracovního uplatnění v nich. Jedenáct společností vyslalo své zástupce, kteří představili své firmy formou přednášky či osobním pohovorem se studenty u firemního stánku. Byly mezi nimi: Aliachem, a.s., o. z. Synthesia a Paramo, a. s. z Pardubic, Česká rafinérská, a. s. a Chemopetrol, a. s. z Litvínova, Indet Safety Systems ze Vsetína, Keramtech, spol. s r.o., Žacléř, OP Papírna, s.r.o. Olšany, OSRAM Bruntál, spol. s r.o. a TANEX, Plasty, a.s.

Fakulta chemicko-technologická by ráda touto akcí pěstovala tradici setkávání budoucích absolventů s českými firmami, které potřebují specialisty - vysokoškolsky vzdělané odborníky, které par-

dubická fakulta vychovává. Fakulta tak chce umožnit oběma stranám navázat kontakty a informovat se navzájem o představách, záměrech, požadavcích a možnostech uplatnění. Zda se záměr podařilo letos naplnit, musí posoudit sami studenti, jichž se zúčastnila necelá osmdesátka, což vzhledem k tomu, že na tento den děkan fakulty doc. Mikulášek vyhlásil děkanské volno, aby se všichni zájemci mohli akce zúčastnit, nebylo pro organizátory zrovna povzbudivé číslo. Z podnětu děkana fakulty tak vznikl nápad, že by se další ročníky veletrhu pracovních příležitostí mohly konat nejen pro

studenty Fakulty chemicko-technologické, ale ve spolupráci s ostatními fakultami univerzity byly rozšířeny o firemní nabídku a prezentace i pro ostatní studenty univerzity v průřezu všech pěstovaných studijních programů. Přítomnost firemních zástupců, jejich širší spektrum i dokonalé prostorové podmínky by tak mohly - doufejme - přilákat větší množství studentů, jejichž projevený zájem je jedinou odměnou pro pořadatele za vynaložené úsilí při přípravě takovéto poměrně organizačně náročné akce.

(vw)

Jiří Hetflejš při prezentaci firmy KERAMTECH, spol. s r.o., Žacléř

proděkan FChT doc. Svoboda (vlevo) - garant pořádaného veletrhu a Ing. Jan Horký - OP Papírna, s.r.o. Olšany

rektor prof. Ludwig při krátké návštěvě veletrhu

prezentace na stáncích

Ing. arch. Jan Kasl přednášel v Pardubicích o strategickém řízení měst

Dne 13. března se v kongresovém sále rektorátu univerzity uskutečnila přednáška Ing. arch. Jana Kasla na téma „Strategické plánování jako nástroj řízení měst“. Přednášku uspořádal Ústav ekonomie Fakulty ekonomicko-správní v rámci plánu odborných akcí a konferencí Univerzity Pardubice v roce 2003 a byla určena nejen pro studenty, ale i ostatní zájemce z řad akademické obce.

Nutno říci, že o přednášku projevil největší zájem zejména posluchači třetího a čtvrtého ročníku Fakulty ekonomicko-správní, pro které představovala praktickou aplikaci teoretických znalostí získaných v rámci tematicky souvisejících předmětů, jako je např. regio-

nální rozvoj, místní finance, urbanismus a územní plánování a ekonomika veřejné správy.

Ing. arch. Kasl nejdříve v úvodu přednášky seznámil přítomné s úlohou strategického plánu při řízení měst, obcí a regionů, s jeho nezastupitelnou rolí v rámci dlouhodobějšího plánování rozvoje moderních měst, při definování priorit a cílů politiky měst a regionů. Zdůraznil, jak v současné době, zejména s budoucím vstupem České republiky do Evropské unie, stoupá nutnost formulace ekonomického, sociálního a prostorového rozvoje měst a obcí v dlouhodobém programovém dokumentu – strategickém plánu. Popsal,

co všechno předchází jeho vzniku, jaký je postup a tvorba dokumentu, jaké skupiny partnerů na jeho tvorbě participují a zdůraznil nutnost jejich spolupráce a dialogu.

Přednáška byla o to zajímavější, že všechny výše zmíněné skutečnosti Ing. arch. Kasl dokumentoval vlastními bohatými zkušenostmi ze svého působení v této sféře, kdy se přímo podílel na tvorbě strategického plánu hlavního města Prahy na období let 1999 – 2006. Ukázal souvislost mezi strategickým plánem a finanční stránkou rozvoje města – při tvorbě a užití rozpočtu Prahy, při tvorbě programových dokumentů pro EU. Strategický plán hlavního města Prahy se stal východiskem pro zpracování Regionálního operačního programu (ROP) pro region hl. město Praha, který bude podkladem pro žádosti o finanční podporu nejvýznamnějších projektů města z fondů Evropské unie. Všechny dokumenty - koncept strategického plánu hl. města, tištěnou i elektronickou verzi schváleného stra-

tegického plánu na období 1999 - 2006, programový dokument ROP hl. města Praha - Ing. arch. Kasl v rámci přednášky prezentoval a nyní jsou pro případné zájemce k dispozici k nahlédnutí na Ústav ekonomie.

O neformálnosti výkladu a pozornosti studentů i pedagogů svědčila rozsáhlá diskuse, kdy se posluchači tázali jak v rámci samotné přednášky, tak po jejím ukončení. Ze zájmu studentů a z jejich fundovaných dotazů je patrné, že fakulta vychovává přemýšlivé jedince, kteří se o problémy naší společnosti živě zajímají, a doufejme, že i tematická náplň předmětů k tomu přispívá.

Nezbývá, než touto cestou Ing. arch. Kaslovi ještě jednou poděkovat za oživení výuky a přát si, aby podobné přednášky odborníků z praxe byly realizovány jak pro studenty, tak pro pedagogy stále častěji.

*Ing. Romana Provozničková, Ph.D.
Ústav ekonomie FES*

studenti FES poslouchají přednášku v kongresovém sále

*Ing. arch. J. Kasl a zástupci pořadajícího Ústavu ekonomie
– doc. P. Duspiva, CSc. a Ing. R. Provozničková, Ph.D.*

Profesor Hiroshi Matsuoka na Fakultě humanitních studií

Na den 19. března 2003 se podařilo pracovníkům Katedry věd o výchově na Fakultě humanitních studií zorganizovat návštěvu významného japonského lingvisty a pedagoga jazykového vzdělávání, Dr. Hiroshi Matsuoky, profesora tokijské univerzity Hitotsubashi, který byl na studijním výzkumném pobytu v různých komeniologických institucích v České republice. Díky velmi dobrým kontaktům a spolupráci s Muzeem Komenského v Přerově, kde profesor Matsuoka studuje jazykové učebnice Komenského, se podařilo najít v nabitém programu jedno odpoledne, které profesor Matsuoka věnoval pardubické univerzitě.

Profesor Matsuoka se ve svém vystoupení věnoval tématice hledání efektivních metod a forem jazykového vzdělávání a snažil se ukázat, že i několik staletí staré metody Komenského vyučování latiny mají stále svůj aktuální náboj a mohou být zdrojem inspirací i pro dnešní lingvisty a didaktiky jazykové přípravy studentů. V přednášce se snažil objasnit svoji metodu vzorových vět, na kterých je postavena jeho učebnice japonštiny pro cizince, která je již několik desetiletí nejúspěšnější učebnicí japonštiny ve světě. Jeho názory vyvolaly u několika posluchačů živou diskusi, jež musela být z časových důvodů ukončena nástupem profesora Matsuoky do automobilu pro cestu do Přerova.

Profesor Matsuoka byl velmi potěšen zájmem Univerzity Pardubice o jeho osobu a jeho názory a projevil živý zájem o další spolupráci, která bude využita zejména pracovníky jazykových kateder FHS.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem, kteří se podíleli na zorganizování návštěvy prof. Matsuoky v tak krátké době.

*prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
proděkan Fakulty humanitních studií
vedoucí Katedry věd o výchově FHS*

Přednáška Radima Palouše

Dne 30. dubna navštívil na pozvání Katedry religionistiky a filosofie FHS Univerzitu Pardubice emeritní rektor Univerzity Karlovy Radim Palouš.

V univerzitní aule přednesl přednášku na téma „Totalismus a holismus“. Motto přednášky bylo: „Ale což existuje-li nezbytně ještě jiné vědění než to, které je moc, a není v jeho oblasti možný celkový pohled. Nevycherpává věci, ale osmysluje. Jeho potřebu po-
ciťují zřejmě i ti, kdo o jiném než o mocenském vědění nechtějí slyšet.“ (Jan Patočka)

V přednášce se prof. Palouš zamýšlel nad vztahem člověka ke světu. Tento vztah charakterizoval dvěma možnými přístupy – totalismus a holismus. Oba tyto výrazy označují celkovost (latinsky totus = celý, řecky holos = celý). Totalismus představuje vztah ke světu, který vznikl z eskalace moderní subjektivity, z rozvoje vědotechniky a z následné proměny rozumění světu jako mechanismu. Totalismus se ukazuje jako odcizenost člověka a světa, ve kterém se člověk stává hlavním a neomezeným manipulátorem specialistou. Svět je tu ukázán jako určitý rozvrh a zásobárna autenticity zbaivených věcí a přírodních sil. Naproti tomu vyvstává holistický vztah ke světu, v mnohém inspirovaný Komenským, který ukazuje svět jako dějství společného dramatu veškerenstva, věcí, tvorů a lidí, ve kterém jde o společné dobro, o moudré pobývání spolu. Holismus klade důraz na celek jako společenství, partnerství, nikoli jako vztah ovládnutého a ovládajícího, jak je tomu v totalismu. Celá tato analýza vztahu ke světu vychází z fenomenologicky orientované školy Jana Patočky. Je analýzou přirozeného světa a způsobu, jímž si v něm člověk hledá své místo a porozumění.

Prof. PhDr. Radim Palouš, Dr.h.c. se narodil v Praze 1924. Absolvoval Filosofickou fakultu Univerzity Karlovy, obor filosofie. Rigorózní práce – Masarykovo filosofické mládí. Dále absolvoval přírodovědeckou fakultu Vysoké školy pedagogické – obor chemie. Pů-

sobil jako středoškolský a vysokoškolský učitel. Profesorem byl jmenován roku 1990. Výrazně se také angažoval v ilegálních filosofických seminářích. Působil jako editor samizdatu. Za svou nekonformní činnost (mluvčí Charty 77) byl perzekuován komunistickým režimem. V listopadu 1989 byl jedním z organizátorů politického převratu. Od ledna 1990 do února 1994 byl rektorem Univerzity Karlovy.

Kromě fenomenologie se intenzívně zabýval komeniologií. Mezi nejznámější jeho práce patří: Škola stáří, Čas výchovy, K filosofii výchovy, Světověk, Komenského Boží svět, Česká zkušenost, Rokování o roku, Osobnost a komunikace a mnohé další.

za katedru religionistiky a filosofie FHS
Mgr. Aleš Prázný

konference, semináře

konference, semináře

konference, semináře

konference, semináře

Cestovní ruch, regionální rozvoj a školství

Již 8. mezinárodní vědeckou konferenci věnovanou cestovnímu ruchu, regionálnímu rozvoji a školství uspořádala ve dnech 2. - 4. dubna 2003 Zemědělská fakulta Jihočeské univerzity. Přihlásilo se na ni 136 domácích a 33 zahraničních účastníků. Až na výjimky se v uvedené dny sešli všichni v Táboře, měste spatém s husitskou minulostí českého národa.

V hlavním přednáškovém sále fakulty nejdříve přítomné přivítal mluvčí organizátorů Ing. Milan Hasman, Ph.D. Po něm je pozdravil děkan pořádatel fakulty prof. Ing. Jan Frelich, CSc. a starosta starobylého Tábora Ing. František Dědič. S úvodními referáty poté vystoupili zástupci Ministerstva pro místní rozvoj České republiky a dalších specializovaných pracovišť, včetně univerzity v rakouském Štýrském Hradci. V průběhu plenárního zasedání mezi jeho účastníky navíc zavítal hejtman Jihočeského kraje RNDr. Jan Zahradník, který jim nastínil hlavní priority kraje na úseku cestovního ruchu a regionálního rozvoje.

Pardubická Fakulta ekonomicko-správní měla na konferenci dosti bohaté zastoupení. Někteří z jejích pracovníků se již zapojili do její přípravy a vypracovali recenzní posudky na příspěvky, s nimiž se uvažovalo o zařazení do sborníku z konference. Ani jejich vlastní pobyt v Táboře nespočíval pouze v tom, že by se společně s ostatními konferenčními hosty zapojovali do doprovodných akcí, jako bylo přijetí v historickém sále místní radnice hlavním představi-

snímek zachycuje většinu pardubických účastníků konference krátce po podepsání prezenční listiny společně s Ing. J. Zilvarem, CSc., působícím na České zemědělské univerzitě

telem města, prohlídka areálu rekonstruovaného areálu hradu Kotonov nebo odborná exkurze do Jindřichova Hradce a Telče.

Hlavní smysl účasti pardubických zástupců spočíval v jejich aktivním podílu na činnosti jednotlivých sekcí konference. Pro náhlé

onemocnění sice nemohla svůj příspěvek přednést Ing. Stanislava Šimonová, Ph.D., ale další již vystoupili. Například doc. Ing. Jaroslav Pilný, CSc. na téma „Venkovská turistika“, PhDr. Jana Veselá, CSc. „Současný stav a prognózy cestovního ruchu v Hradci Králové v letech 2001 - 2003“, doc. Ing. Radim Roudný, CSc. „Krizové řízení území“ a RNDr. Šárka Brychtová, Ph.D. „Moderní formy distančního vzdělávání na vysokých školách“.

Výčet vystoupení zástupců Fakulty ekonomicko-správní svědčí o aktuálnosti jejího pedagogického i vědeckovýzkumného zaměření. Přednesené příspěvky budou zveřejněny též ve sborníku, takže s jejich konkrétním obsahovým zaměřením se bude moci seznámit širší okruh zájemců, než jak ho tvořili bezprostřední posluchači během tábořské konference.

PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva FES

Systemové prognózování SI 2003

Fakulta ekonomicko-správní uspořádala 24. dubna 2003 dvacátý pátý ročník mezinárodní konference „Systemové prognózování SI 2003“. Její atmosféru přibližuje fotoreportáž, připravená PhDr. Milošem Charbuským, CSc. a Ing. Gabrielou Svobodovou, CSc.

Účastníci konference se scházeli v univerzitní aule již od osmé hodiny a vyřizovali si administrativní záležitosti.

Se zahajovacím projevem, v němž shrnul historii konference a nastínil její možnou budoucnost, vystoupil děkan Fakulty ekonomicko-správní prof. Ing. Jan Čapek, CSc.

Základní organizační záležitosti přítomným objasnila doc. Ing. Ilona Obršálová, CSc., proděkanka fakulty.

Úvodní přednášku na téma „O systémovém myšlení“ přednesl nestor systémového prognózování doc. Ing. Miloš Vítek, CSc.

Po vystoupení prvního referujícího se slova ujala prof. zw.dr.hab.Krystyna Duraj-Nowakowa z polské Akademia Świetokrzyska Kielce.

V pracovním předsednictvu konference zasedl též prof. Ing. Jiří Kraft, CSc., děkan Hospodářské fakulty TU Liberec, v diskusi s proděkankou FES Ilonou Obršálovou.

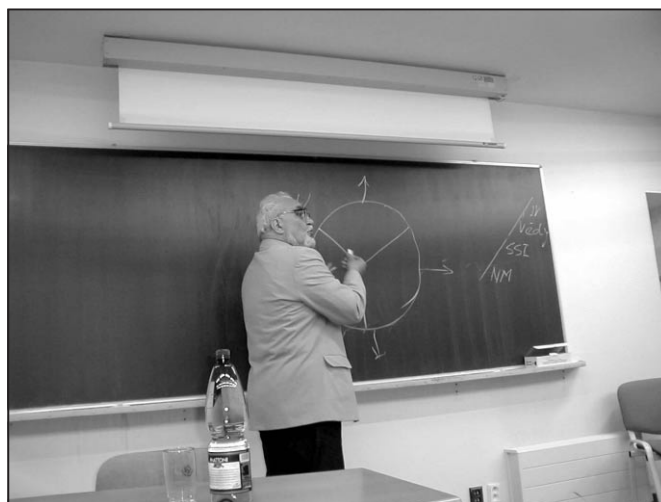
Konferenci se zúčastnili hlavně zástupci českých a slovenských vysokých škol. Při neformální výměně názorů se setkali Dr. Jiří Kovář, CSc. z VŠB-TU Ostrava a Ing. J. Hofman, CSc. ze Západočeské univerzity v Plzni.

Konferenčního dění se účastnili pedagogové a posluchači fakulty.

Mnohé referáty vyvolaly okamžitou diskusi. Na dotazy odpovídá doc. Ing. Miroslav Barviř, CSc.

Ing. K. Válek přednesl příspěvek na téma „Perspektivní budoucnost lidstva“, zaměřený na vědeckou filosofii.

Jednání konference zakončil doc. Ing. Miloš Vítek, CSc. Závěry, k nimž konference dospěla, i jednotlivé příspěvky budou součástí sborníku, který vyjde krátce po jejím skončení.

Konference byla velmi dobře organizačně zajištěna zásluhou hlavně D. Šotkové (na snímku třetí zprava). Ta nedlouho před konferencí oslavila významné životní jubileum, k němuž ji popřál nejbližší spolupracující kolektiv.

27. mezinárodní kolokvium EFFE se konalo na Seči v České republice

Ve dnech 1. – 4. května uspořádalo České sdružení Evropského fóra pro svobodu ve vzdělávání (ČS EFFE) spolu s Fakultou humanitních studií Univerzity Pardubice v areálu Junior Centra v Seči již 27. mezinárodní kolokvium Evropského fóra pro svobodu ve vzdělávání (E.F.F.E.).

Evropské fórum bylo založeno v létě 1989 v Budapešti pěti osobami, snažícími se rozvíjet a propagovat ideu svobodného přístupu k různým formám vzdělávání, z nichž stále všichni aktivně v E.F.F.E. působí (Eginhard Fuchs z Německa, Tamás Vekerdy z Maďarska, Manfred Borchert z Německa, Ingo Krampen z Německa a Karel Rýdl z České republiky). EFFE je nevládní mezinárodní organizací sdružující jednotlivce z oblasti reformního, alternativního a svobodného školství a vzdělávání a v současné době je konzultační organizací Evropského parlamentu ve Štrasburku a Evropské komise pro vzdělání, kulturu, mládež a sport v Bruselu. Nově vzniklý Konvent EU požádal EFFE o přípravu textu článků o vzdělávání a školství do chystané celoevropské ústavy. Právě návrh těchto článků byl v Seči také projednáván. Výbor EFFE, v jehož čele stojí prezident EFFE (nyní prof. dr. Reijo Wilenius z Finska) a tři viceprezidenti EFFE (Robert Bell z Velké Británie, Elke Urban z Německa a Karel Rýdl z České republiky) organizuje každoročně dvě setkání členů a příznivců svobodné výchovy a vzdělávání, a to na podzim vždy v Německu se zřetelem k mezinárodním perspektivním problémům evropské legislativy a na jaře v nějakém evropském státě se zřetelem k problematice daného státu nebo země. V posledních letech hostilo kolokvium EFFE Estonsko, Dánsko a Rumunsko. V letošním roce se kolokvium konalo v České republice, příští rok se bude konat pravděpodobně v Odenwaldské volné škole v Německu a v roce 2005 v Maďarsku.

Letošního fóra se v Seči zúčastnil nebývale velký počet zahraničních hostů (celkem 55) ze 14 zemí Evropy, který byl doplněn 12 účastníky z České republiky, především z řad učitelů a školských pracovníků.

V rámci odborného programu proběhlo několik vstupních inspirativních a přehledových přednášek (R. Wilenius: Wie wird die Schule in Europa? Wieviel Bürokratie braucht die Demokratie; J. Krejčí: Garantování pedagogické svobody v české legislativě; Ingo Krampen: Education and Schooling in the European Constitution; M. Pišová – M. Černá: Effective Teacher Preparation for the Effecti-

ve School; K. Rýdl: Warum ist Comenius für uns aktuell?), jedna panelová diskuse na téma „Česká republika a vzdělávací politika EU“, jednání v pěti stálých pracovních skupinách zaměřených na inovativní přípravu učitelů, zjišťování a hodnocení kvality ve vzdělávání, problémy v oblasti multikulturní výchovy, metodická pluralita výuky a kooperativní vedení školy s otevřenou komunikací. Odborný program byl doplněn řadou relaxačních a kulturně poznávacích aktivit (výlety do okolí s náměty na pedagogické využití přírody, staveb, hradů apod., exkurze do Pardubic a na Kunětickou Horu) a řadou večerních společných posezení, během nichž byly diskutovány nejrůznější otázky z oblasti evropského a českého školství.

Výrazným posunem v dosavadních jednáních EFFE bylo zaměření se na ovlivnění obsahu budoucí evropské ústavy, kterou připravuje Konvent EU. V Seči se objevilo několik odborníků z Bruselu (Komise EU), kteří se aktivně zapojili do celkového úsilí zpracovat a schválit do návrhu Ústavy EU obsah článků týkajících se školství a vzdělávání, čímž bylo EFFE před několika měsíci oficiálně pověřeno. V rámci těchto diskusí byl probírán také „Otevřený dopis Konventu EU“, poskytující stanoviska k pozici kultury a vzdělání v budoucí evropské ústavě. Dopis byl podepsán 12 významnými osobnostmi a měl být zveřejněn v týdnu konání konference v Seči v předních evropských denících a časopisech. Výsledkem diskusí v rámci kolokvia EFFE v Seči bylo přijetí rozhodnutí o stanovisku k otevřenému dopisu, které se stalo oficiálním dokumentem EFFE a bylo rozesláno na politické a kulturní instituce jednotlivých zemí EU.

Program konference EFFE v Seči byl velmi bohatý a při celkovém hodnocení byla vyjádřena maximální spokojenost všech účastníků. Velmi působivé byly zejména aktivity v rámci 1. pracovní skupiny o inovativním vzdělávání učitelů, které byly zaměřeny činnostně a prožitkově. Někteří účastníci mohli konfrontovat tyto ukázky s vlastními zkušenostmi z českých škol, které měli možnost před a po skončení konference v Praze a okolí navštívit. Poděkování zde patří zejména lektorovi Mgr. J. Hruškovi z PAU, o. s., a jeho přátelům z Ekologického centra Pardubice, kteří připravili nezapomenutelné aktivity na hradě Lichnice.

V rámci dalších pracovních skupin byly v krásném přírodním prostředí sečského areálu diskutovány aktuální problémy a vymezeny úkoly a činnost EFFE pro příští měsíce.

Velký ohlas měla zvláště přednáška M. Píšové a M. Černé z FHS Univerzity Pardubice o nové formě praxí studentů učitelství, která je již několik let organizována na FHS. Zahraniční účastníci si vynutili navíc téměř dvouhodinovou diskusi s přednášejícími a shodli se na tom, že toto je jedna z možných cest k efektivní přípravě budoucích a pozitivně motivovaných učitelů.

Poděkování za vzorně připravenou organizační část setkání EFFE patří samozřejmě spolupracovníkům katedry věd o výchově fakulty, jmenovitě I. Moravcové, A. Sychrové, J. Myslivcovi, dále civilním pracovníkům fakulty R. Ďatkoví a J. Kubešovi, a mnoha dalším lidem, kteří se na zdařilé mezinárodní akci podíleli.

prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
proděkan Fakulty humanitních studií
vedoucí Katedry věd o výchově FHS

studenti

studenti

studenti

studenti

studenti

studenti

studenti

ohlasy ... **Václav Klaus studenty zkoušel** ... ohlasy

Václav Klaus podle vlastních slov nechce být prezidentem, který jenom úřaduje ze své kanceláře, chce se setkávat s lidmi, díky čemuž má možnost obyčejný smrtelník jej spatřit, zatleskat, poslouchat, položit otázku, dostat odpověď na otázku, kterou položil sám pan prezident apod. V úterý 27. května krátce po půl třetí letního času se tak poštěstilo několika stovkám studentů, kteří zaplnili univerzitní aulu do posledního místa, aby zhlédli divadélko o jednom herci v úlohách prezidenta, přednášejícího, zkoušejícího, paušalizujícího, demagogizujícího, relativizujícího, mudrujícího aj., s několika významnými pardubickými osobnostmi v rolích statistiků, s aktivní spoluúčastí několika studentů z řad publika, nad nimiž se hlavní protagonista nerozpakoval kdykoli demonstrovat svoji převahu.

V úvodu Klaus pohovořil o reformě veřejných financí a vstupu ČR do EU, aby studenti věděli, kam je záhodno směřovat otázky. Podotknul, že zatímco jeho poslední návštěva na VŠE byla přednáškou, na naší alma mater dá prý raději přednost besedě. Jisté pozitivní závazek před zahájením diskuse, nebýt toho podivně deklasujícího podtextu, a navíc faktu, že o žádnou diskusi ani v náznacích nešlo.

Hned první dotaz sice směřoval na jedno ze dvou nabídnutých témat, tazatel však nejprve musel dokázat, zda je vůbec způsobilý vést diskusi s prezidentem republiky, nota bene s profesorem ekonomie. Zajímá tě téma volného pohybu osob po přistoupení do Evropské unie? Tak vyjmenuj všechny vývojové etapy, zkratky a data, které předcházejí dnešní podobě EU! Jisté se nejedná o nepodstatné věci, v kontextu hodinové návštěvy pana prezidenta však podobné protiotázky zněly přinejmenším nepatřičně a jen těžko jsme se mohli zbavit dojmu, že se spíše než o besedu jedná o nekompromisní zkoušku, popř. demonstraci erudice pana prezidenta. Ta probíhala za pomoci hypotetických grafických schémat a jazyka zmrzačeného zbytečnými i atypickými anglikanismy. I z dalších reakcí na otázky bylo zřejmé, že nemáte-li stejné vědomosti jako pan profesor, není váš dotaz legitimní.

Ale nebyl-li pouze legitimní, mohli jste to pokládat za výhru. Vaše otázka mohla být také nesmírně falešná, laciná a zavádějící, váš názor mohl být výsledkem štvavé propagandy některých stranických sekretariátů, smyšlenkou několika vlivných komentátorů českých deníků, popřípadě projevem vašeho zakukleného levičáctví. Podobnou analýzu svého dotazu si vyslechla jedna ze studentek, kterou zajímal názor pana prezidenta na komunistickou stranu a její ideologii s ohledem na výrazný posun ve vztahu Hradu k této parlamentní straně po nástupu Václava Klause do funkce. Dovolila si také vyjádřit se k věci ze svého pohledu, přičemž následný potlesk ukázal, že podobný postoj sdílí minimálně polovina přítomných (považujeme za poctivé přiznat, že i pisatelé této poznámky). Jasného stanoviska jsme se nedočkali, reakce pana prezidenta vyústila v obvinění tazatelky z latentního bolševismu. Druhá polovina sálu zmíněnou reakci nicméně odměnila potleskem.

Ti, pro které pojem komunismu není pojmem relativním, nýbrž zcela konkrétním, jehož obsah definovalo minulé století koncentračních táborů a politických vězňů, se během podrážděné reakce prezidenta ČR dovídají, že existují dvě formy antikomunismu. První - nazýváme ji třeba legitimní -, která sice logicky předpokládá celoživotní nečlenství ve Straně, ale zároveň akceptuje KSČM jako stranu, s níž je možno počítat v ne vždy úplně průhledných vodách české politiky. Za její protipól lze považovat nulovou toleranci ke všem formám a projevům komunismu, v jejímž jádru je však dle prezidentových slov tato zhoubná ideologie stejně ukryta. Chybný postoj tazatelky Klaus označil jako možný důsledek neseznámení se s jeho článkem „Spor s komunistickou ideologií a praxí si neulehčujeme lacinou rétorikou“ na jeho vlastních webových stránkách.

Vztah české společnosti ke komunistické straně a ideologii, jež má ve svém vínku několik milionů mrtvých, mučených a deportovaných, je paradoxně výrazně ambivalentní. Přestože bychom mohli coby obyvatelé jednoho z bývalých satelitů Sovětského svazu vycházet z vlastních zkušeností, popřípadě zkušeností našich otců, matek, prarodičů, sousedů aj., pohybují se preference komunistické strany výrazně nad 20%, v posledním průzkumu se dostala dokonce na druhé místo za ODS. Vezmeme-li v úvahu, že za zvolením Václava Klause do funkce prezidenta republiky stály kromě hlasů jeho domovské strany především hlasy poslanců KSČM, může se reakce pana prezidenta zdát srozumitelnější. Připomínat onen citát o historii, paměti a nutnosti si znovu prožít zapomenuté bude možná brzy na místě.

Obdobně neuspokojily tazatele ani otázky, týkající se poskytnutí finančních injekcí vysokému školství. Naopak zpochybnil jeho argument, že vysokoškolské studenty jsou v době současné stagnace prostředkem budoucího růstu, tezí, že v každém městě je vyklizená budova někdejší OV KSČ ihned připravena pojmout do svých útrob provinční vysokoškoláky. Dle jeho slov je snížení kvality studentů dáno nadměrnou expanzí terciárního vzdělání, prezident však rozhodně nezastává názor „co Čech, to vysokoškolák“. Aby svůj znepokojující postoj na půdě univerzity ospravedlnil, uvedl, že při besedách např. s vojáky či lékaři zaujímá ohledně jejich resortu obdobná stanoviska.

Ale to už se divadelní kus v kulisách pardubické auly chýlil k závěru. Zbývala rutinní odpověď na poslední otázku, převzetí pamětní medaile univerzity a rozloučení se s použitím citátu V. I. Lenina: „Učit se, učit se, učit se“, protože právě tato replika představuje

prezidentovo poselství posluchačům místních fakult. Že je to zvláštní? Naopak, v kontextu celé diskuse celkem logická tečka.

Vaant a Dupač
(Bc. Miroslav Pavlas, Mgr. Radek Vantuch)

Setkání studentů s vedením FChT

Dne 23. dubna pořádala Studentská rada Univerzity Pardubice na Fakultě chemicko-technologické besedu studentů s vedením fakulty pod názvem „Studenti vs. vedení FChT“. Impulsem pro uspořádání této akce byl vysoký zájem studentů při předvánočním konání podobné akce s vedením univerzity a velké množství dotazů, týkajících se problematiky studia na FChT. Akce se ale nesetkala s velkým ohlasem ze strany studentů, a tak by se dalo říci, že studenti odešli z tohoto vzájemného duelu zdánlivě poraženi.

Přesto se diskutovalo a těch několik přítomných studentů si vedlo docela dobře.

Prvním diskutovaným tématem byl současný Studijní a zkušební řád FChT, který je podle vedení hodně podrobný a svazující. Plánuje se proto už v příštím akademickém roce plně přistoupení ke Studijnímu a zkušebnímu řádu UPa, na jehož vzniku se podílela i SRU-Pa. Tento řád je výrazně jednodušší a uvolňuje více pomyslné mantinely na straně studentů i vedení. Podle tohoto řádu se už řídí oba ústavy a některé fakulty a ostatní fakulty by na něj měly co nejdříve přejít. V platnosti zatím zůstane stávající studijní řád pro doktorské studium, ale plánuje se také jeho přepracování.

Další nevyjasněnou otázkou byla budoucnost studentů chystajících se na magisterský studijní obor Analýza biologických materiálů. Tento obor byl reakreditován a zvýraznily se analytické předměty proti biologickým z důvodu vyšší kapacity a lepšího personálního zabezpečení na katedře analytické chemie, vzhledem k vysokému zájmu studentů o celý studijní program Speciální chemicko-biologické obory. Tento studijní program zatím nebude možné ukončit s titulem RNDr., protože tento titul mohou dávat pouze přírodovědecké fakulty, a musel by být nejdříve akreditován doktorský program stejného zaměření. Z kapacitních a personálních důvodů a nízkého počtu vypsaných témat se nebudou i tento rok ve studijním oboru Klinická biologie a chemie vypracovávat bakalářské práce. Do budoucna se sice plánuje posílení katedry biologických a biochemických věd o několik docentů a odborných asistentů, ale je to dlouhodobá záležitost, jejímž časovým horizontem je také stavba nové budovy FChT.

Hlavní stavba nové budovy FChT by měla začít v příštím roce současně s novými sportovními halami, přičemž už v letošním roce

by měly začít drobné práce pro přípravu pozemků pro stavbu. Snaha bude, aby časová prodleva mezi otevřením nových hal a uzavřením starých byla co nejmenší. V nové budově FChT by se podle předpokladů mělo začít učit v akad. roce 2008/09.

Jak se dotkne připravovaná restrukturalizace studia studentů? Těch současných vlastně vůbec. Pokud budou restrukturalizované studijní programy akreditovány, první studenti studující podle těchto programů budou nastupovat do prvního ročníku až v akad. roce 2004/05. Tato restrukturalizace se týká jen studijních programů Chemie a technická chemie a Chemie a technologie potravin, protože ostatní už strukturované jsou. Bude více volitelných předmětů a budou tyto programy otevřenější i pro studenty, kteří nechtějí být úzce chemicky zaměřeni. Do magisterských programů budou ovšem vypisována přijímací řízení. Zároveň se zjednoduší přestupy mezi rozdílnými bakalářskými a magisterskými programy nejen na škole, ale i mezi různými školami. Tyto přestupy jsou samozřejmě možné i ve stávajících programech. Bakalářské zkoušky se budou i nadále konat v září, protože by nebyl dostatek času na vypracování bakalářské práce.

Studenti mají v současné době velké možnosti zdokonalování svých jazykových schopností, zvláště studijními pobyty s programem Socrates, ale málo těchto nabídek využívají. V restrukturalizovaných studijních programech bude také možno studovat tři odborné předměty v anglickém jazyce. Na akreditaci doktorských studijních programů v anglickém jazyce zatím mají u nás na fakultě jen obory na katedře obecné a anorganické chemie, katedře analytické chemie a katedře chemického inženýrství, ale v současné době nemá žádná chemicky zaměřená škola akreditovaný studijní program v angličtině.

Závěrem besedy bylo přání celého vedení Fakulty chemicko-technologické, aby do budoucna dobře dopadla stavba nové budovy FChT, akreditace restrukturovaných studijních programů, prohloubil se zájem o studium chemie, posílil se kvalifikační růst pedagogů a kvalitní věda a výzkum pro přísun finančních prostředků pro fakultu.

Ing. Marek Repka
předseda Studentské rady UPa

MAJÁLES

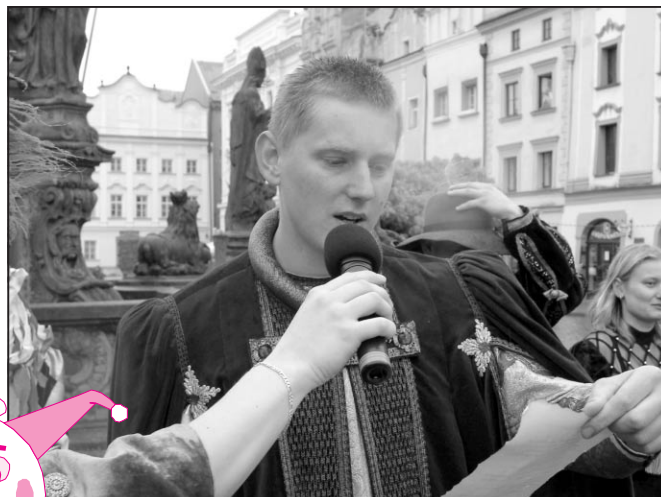
Studentský MAJÁLES se koná na vysoké škole v Pardubicích již od roku 1979. Bývá s příchodem jara a pěkného počasí jednou z prvních zábav v Pardubicích konaných pod širým nebem, vítanou zejména mládeží. Letošní Majáles na Univerzitě Pardubice nebyl výjimkou.

Studentské kluby vysokoškolských kolejí pod zkušenou taktovkou Davida Audrlického připravily i pro letošek bohatý hudební program, který na pavilonech A a B začal neoficiálně již v pátek 2. května večer.

Hlavní program pardubického MAJÁLESU byl naplánován na **sobotu 3. května**. Začal v 10 hodin na Pernštýnském náměstí. Náměstek primátora města pan Razskazov a prorektor univerzity doc. Janda předali vládu nad městem a univerzitou spolu s příslušnými

Král Majálesu Čábes I. přijímá vládu nad univerzitou od prorektora doc. Jandy

Čábes I. přednáší svoji inaugurační řeč

klíči na jeden den studentskému králi Majálesu Čábesi I. z Krakovan a jeho choti Klaudii z Přibyslavi.

Poté král pronesl k lidu zásadní řeč:

Vážený zástupce městské šlechty, vážený zástupce místní učnosti, milí poddaní, po mnoha letech planých slibů o lepším příštím je zde konečně vzletná, povznášející realita přinášena naší osobou.

My, král vám chceme upřímně a z celého srdce pogratulovat k vaší volbě, lepšího krále jste si už oprávněně zvolit nemohli.

Nyní Vám zresumujeme naše futurální teze:

1. *Archaosyndikalistické představy že zrušíme království a přejdeme na nějaký komunálně-utopistický systém jsou zcela nereálné.*
2. *Budeme ukrutně podporovat vývoj nových technologií, zejména v oblasti kvasné chemie.*
3. *Chceme immer wehre prosazovat zvýšení produkce mléka u našich dojnic, zejména družstevních.*

Každý člověk v našem království se dnes musí vehementně radovat a provolávat slávu svému králi a královně.

Tak jasně pravíme a tímto prohlašujeme letošní Majáles za zahážený.

Mocný panovník, hlava pomazaná, nádoba moudrosti, studnice skvělosti, Jeho Jasnost Čábes D. z Krakovan a Boží vůle Král

Na počest a pro potěšení královské družiny, a nejen jí, pak vystoupily v dopoledním kulturním programu mažoretky, pardubické taneční skupiny a nechybělo ani vystoupení historického šermu. Poté se vydala královská družina na cestu z centra města do areálu vysokoškolských kolejí v Polabinách – opět pěšky, neboť opět královský kočár nedorazil včas - kde májová veselice pokračovala. Po celé sobotní odpoledne až do večerních hodin probíhal v areálu kolejí mezi pavilony B a C **koncert pod širým nebem**, na němž vystoupila řada kapel (Divokej Bill, Wohnout, Lety mimo, Walk Choc Ice, Volant, Vypsaná Fixa, Nukleární Vokurky, Chocolate Jesus, Ú.S.P atd.). Noční program pro ty nevytrvalejší účastníky letošního Majálesu pokračoval v rockovém klubu Ponorka opět v centru města.

Ke cti organizátorů je třeba podotknout, že připravili nejen dobrou zábavu, ale zvládlí spokojené návštěvníky tak, že nedošlo k žádným vážným incidentům, byl dodržen pořádek i sjednaná hodina ukončení majálesového veselí.

(vv)

STUDENTSKÉ KLUBY UNIVERZITY PARDUBICE VÁS ZVOU NA:

OPEN AIR

MAJÁLES
SOBOTA 3. KVĚTNA 2003

DIVOKEJ BILL

WOHNOUT

LETY MIMO

WALK CHOC

VOLANT

VYPSANÁ FIXA

NUKLEÁRNÍ VOKURKY

CHOCOLATE JESUS

Ú.S.P

DOPROVODNÉ AKCE:

Pátek 2. května:

*Hudební party na studentských klubech
*klub Ponorka - Dolly Bus Band, Spiknutí, V.P.R., Nšoči

Sobota 3. května:

*kulturní program na Pernštýnské náměstí mažoretky, divadlo, hist. šerm, taneční skupiny
volba krále majálesu
*přívod městem Pardubice z Pernštýnského nám. na koleje Univerzity Pardubice
*afterparty v klubu Ponorka

kultura

kultura

kultura

kultura

kultura

kultura

kultura

27. VÝSTAVA V GALERII UNIVERZITY PARDUBICE

Od 25. března do 29. května byla v Galerii Univerzity Pardubice ke zhlédnutí výstava, na níž se akademické obci představili tentokrát studenti střední a vyšší odborné školy uměleckých řemesel v Brně, která vznikla v roce 1924 jako první výtvarná škola poskytující komplexní výtvarné vzdělání na Moravě. Střední škola dnes připravuje studenty jak pro výtvarnou praxi, tak pro studium na vysoké škole v osmi oborech – Propagační grafice, Kresbě a ilustraci, Průmyslovém designu, Výstavnictví, Užité fotografii, Užité malbě,

Hračkách a Tvořbě nábytku a interiéru. Vyšší odborná škola se specializuje na restaurování keramiky a porcelánu, restaurování nábytku a trojlístek oborů tvoří letos poprvé nabízené restaurování nástěnných a dekorativních technik. Úvodní slovo k zahájení výstavy s názvem „Podmínečné vyloučení“ s absurdními prvky nadsázky přednesl ředitel školy akademický malíř Pavel Luffer a nechyběl ani tradiční hudební doprovod houslistů – konzervatoristů Zuzany Kubáčové a Aleše Krivského.

vw

20. VÝSTAVA V GALERII UNIVERZITY PARDUBICE

V úterý 3. června v podvečer otevřel již 28. výstavu na akademické půdě prorektor doc. Ing. Jaroslav Janda, CSc. a kurátor univerzitních výstav Mgr. Lubomír Netušil, pardubický výtvarník a pedagog, vedoucí Ateliéru grafiky Katedry výtvarné výchovy Univerzity Hradec Králové. Na univerzitu se se svojí tvorbou „vrátil“ **akademický sochař a restaurátor JINDŘICH PLOTICA**. Autor nových insignií Univerzity Pardubice, které byly uvedeny do života při příležitosti připomínání 50 let vysokého školství v Pardubicích v roce 2000, nabízí návštěvníkům k potěše oka svoji nejposlednější tvorbu ze své slévárenské umělecké dílny.

Jindřich Plotica absolvoval Akademii výtvarných umění v Praze, obor sochařství a restaurování kamene, i umělecké školy ve Florencii a Miláně. Od studií v Itálii se věnoval malířství, sochařství, grafice, reklamní grafice, designu nábytku, osvětlovadel, vitráží a mozaik, designu výrobků z mramoru, ale i jejich restaurování pro soukromé osoby v Itálii, Švýcarsku a Francii. Od počátku 90. let vede řadu restaurátorských prací a projektů zejména na Moravě a v zahraničí - Itálii nebo Španělsku. Koncem 90. let působil také jako ve-

doucí ateliéru kamene, keramiky a štuku na Vyšší odborné škole - později Institutu restaurování a konzervačních technik v Litomyšli. Se svojí partnerkou Elisou Burberi založil v roce 2001 uměleckou slévárnu přesného lití barevných kovů v Brně, odkud do Pardubic oba přivezli ukázky svých poslední prací. Vzorky kyjů pro dámy i pány na dřevěném plotě jistě přitáhnou pozornost, pobaví, možná i inspirují řadu návštěvníků knihovny. Objekty z exotického dřeva - skla - kovu pak dozajista nadchnou. Drobnější práce, odlitky a malby pak jen dotvářejí představu o neuvěřitelné šíři umělcova záberu, o čemž návštěvníky vernisáže přesvědčily i tři krátké filmové ukázky o tvorbě a uměleckých aktivitách Jindřicha Plotici.

Výstava **JINDŘICH PLOTICA - STEIN - NON FICTION** potrvá do konce srpna a je otevřena ve vestibulu Univerzitní knihovny od pondělí do pátku od 8 do 18 hodin. V době letních prázdnin je výstava a knihovna uzavřena o sobotách a nedělích, od 14. července do 17. srpna pak vzhledem k tradičním knihovním prázdninám zcela.

(vw)

akademický sochař Jindřich Plotica a paní Elisa Burberi

umělec při rozhovoru s prorektorem univerzity doc. Jaroslavem Jandou

sochař Plotica a v pozadí jeho práce

ČLENOVÉ UNIVERZITNÍHO FOTOKLUBU SE PŘEDSTAVILI V KRAJSKÉ KNIHOVNĚ V PARDUBICÍCH

Po celý duben bylo možno ve vstupních prostorách Krajské knihovny na Pernštýnském náměstí v Pardubicích zhlédnout fotografickou výstavu, na níž se představili členové FOTOKLUBU působícího při Univerzitě Pardubice.

S několika desítkami fotografií převážně s tématy přírody, krajiny či portrétů se představila pardubická veřejnosti desítky mladých fotografů z Univerzity Pardubice.

Fotoklub Univerzity Pardubice vznikl již před několika desítkami let na kolejích Univerzity Pardubice ze skupiny studentů využívajících místní fotokomoru. Členové klubu se scházejí každé první úterý v měsíci a na schůzkách vedou diskusi o zhotovených snímkách,

které pak vystavují na své nástěnky v areálu vysokoškolských kolejí. Místem schůzek je klubovna a improvizovaný miniatelier na pavilonu A kolejí. Členové mohou zdarma využívat dvě fotokomory, vybavené pro černobílou a částečně i pro barevnou fotografii, případně si zapůjčit fotoaparát, objektivy, promítačku, filtry, stativy a další fotopotřeby, které má pro tento účel klub k dispozici. Ti méně zkušenější se mohou naučit v klubu základní fotografické techniky. Fotoklub během roku pořádá také řadu zajímavých akcí, tou poslední byla výstava vítězných fotografií z 2. ročníku univerzitní fotografické soutěže „Cestujeme“, o níž jsme čtenáře informovali v minulém čísle.

(vw)

sport sport sport sport sport sport sport sport

DOSTIH UNIVERZITY PARDUBICE

I letos se v den první kvalifikace na Velkou pardubickou běžel dostih Univerzity Pardubice. Za krásného sobotního odpoledne dne 24. května se na pardubickém dostihovém závodišti konal od

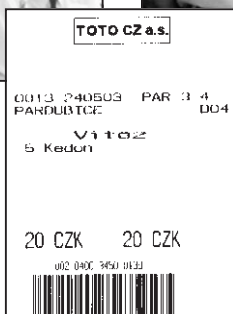
14 hodin Britský den, jehož součástí bylo celkem osm dostihů. V 15:45 hodin byl odstartován hlavní dostih odpoledne - Velká cena města Pardubic – XI. ročník, 1. kvalifikace na 113. ročník Vel-

hosté univerzitní lóže:
(zleva) děkan FES prof. Čapek, rektorka VŠE doc. Durčáková,
rektor UPa prof. Ludwig, rektor UK prof. Wilhelm

ké Pardubické České pojišťovny. V dostihu na 5 800 metrů obstál nejlépe devítiletý hnědák Fahrenheit v sedle s jezdcem Janem Rájou, o jehož vítězství rozhodla až cílová fotografie, která vzala radost všem sázkařům na favorizovaného osmiletého bělouše Kedona (včetně kancléřky univerzity).

Pro návštěvníky lóže č. 304 byl samozřejmě nejdůležitější dostih hned následující - steeplechase cross-county IV. kategorie na 3 400 metrů pro 4 a 5leté koně s celkovou dotací 40 000 Kč – Cena Univerzity Pardubice. Na jeho start v 16:20 hodin se postavilo 20 koní a jezdců. Tip v dostihovém programu: „Eklerer – Archanděl – Sir Tirol“ téměř vyšel. Zvítězil jeden z favoritů dostihu – sedmiletý

(zleva): hejtmán Ing. Línek s manželkou,
rektor ČZU prof. Kozák, rektorka VŠE doc. Durčáková,
rektor ČVUT prof. Witzany a rektor UPa prof. Ludwig

hnědák Archanděl s číslem 20 a Jaroslavem Myškou v sedle, ze stáje DC Zámorsk MUDr. V. Bruny, trénovaná L. Horákovou. Na druhém místě se umístil kůň s číslem 13, rovněž favorizovaný Sir Tirol s Tomášem Hurtem v sedle. Třetí dojel Pepí vedený Petrem Regnardem. Ceny vítězům předal rektor Univerzity Pardubice

prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.

Z univerzitní lóže fandili (nejen univerzitnímu dostihu) jak „domáci“, tedy představitelé univerzity a fakult s doprovodem, ale rektorovo pozvání na dostihové klání přijali i představitelé několika dalších českých vysokých škol.

(vw)

ČESKÉ AKADEMICKÉ HRY 2003

Od 5. 5. do 10. 5. 2003 proběhly v Ostravě České akademické hry, které pořádaly VŠB-TU Ostrava, Ostravská univerzita a ČAUS. Z naší univerzity se této české vrcholné akce akademiků zúčastnilo 20 studentů a tři pedagogové katedry tělovýchovy a sportu - PaedDr. Vašíček (košíková), Mgr. Čaladi (aerobik) a Mgr. Filip (plavání).

PŘEHLED UMÍSTĚNÍ

STOLNÍ TENIS	Martin KUBRT	5. – 8. místo
PLAVÁNÍ	Bohumír ŠRAUT	1. místo 50 M, 1. místo 100 M, 5. místo 100 VZ, 7. místo 50 VZ
	Michal PRÁŠEK	5. místo 50 Z, 7. místo 100 Z
	Tomáš LIMBERSKÝ	7. místo 200 PZ, 8. místo 100 P, 9. místo 400 VZ, 12. místo 50 P
ORIENTAČNÍ BĚH	Jana ROUDNÁ Lenka BLECHOVÁ	krátká trať 5. místo, dlouhá trať 5. místo krátká trať 17. místo, dlouhá trať 7. místo
TENIS	Jan AUBRECHT Tereza JANSKÁ	5. místo 5. místo
BADMINTON	Pavel MAZAČ	vyřazen
HORSKÁ KOLA	Pavel WOHANKA	18. místo

KOŠÍKOVÁ

Jana CHMELÍKOVÁ 5. místo
Jana KRUPÍČKOVÁ 6. místo

AEROBIK

Jana LOSKOTOVÁ
Zuzana DOBÍÁŠOVÁ
Katka POJKAROVÁ
Dagmar TROJANOVÁ
Lucie MIKEŠOVÁ
Helena UNZEITIGOVÁ,
Irena POPELKOVÁ hodnoceno jen
prvních 10

JUDO

Lucie ŠTĚPÁNOVÁ 3. místo

Mgr. Petr Filip

Katedra tělovýchovy a sportu UPa

3 x – AEROBIC – AEROBIC – AEROBIC

AKADEMICKÉ MISTROVSTVÍ V AEROBIKU - OSTRAVA 7. 5. 2003

Na Akademickém mistrovství v aerobiku se do Ostravy sjelo 68 dívek a chlapců, ačkoli bylo přihlášeno pouze 42 závodníků.

Vysoká úroveň se ukázala hned od začátku celé soutěže. Cvičitelka, která vedla tuto akademickou soutěž, nasadila obrovské tempo od prvních taktů. V náročné sestavě se ukázala vysoká úroveň soutěžících. Mezi dívkami bylo i několik chlapců, kteří vytvářeli silnou konkurenci. Jeden z nich se dostal i do finále. Všichni zvládli bravurně sestavu a porota neměla vůbec jednoduchou práci. Po čtyřiceti pěti minutách náročné sestavy plné skoků a otoček, vybrala porota 15 finalistů. Naše děvčata, Helena Unzeitigová (FES 3. roč.) a Irena Popelková (FES 2. roč.), mezi nimi sice nebyla, ale zdaleka se neztratila v davu. Jejich výkon byl hodný finále, ale bohužel všechny vybrat nemohli.

V překrásném finále s vyrovnanými výkony se projevilo subjektivní hodnocení rozhodčích. Z vítězství se radovala závodnice z Olomouce.

Naším děvčatům děkujeme za vzornou reprezentaci a přejeme hodně elánu a chuti do dalšího cvičení.

Mgr. Eva Čaladi

Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Helena Unzeitigová a Irena Popelková

DRUHÝ ROČNÍK JARNÍHO MARATÓNU V AEROBIKU SE OPĚT VYDAŘIL!

29. dubna se zaplnila tělocvična katedry tělovýchovy a sportu.....

A co se tu dělo? Konal se Jarní maratón v aerobiku! V 17 hodin se tělocvična zaplnila sedmdesáti nadšenými cvičenci, kteří vyrazili na Jarní maratón v aerobiku. Už u dveří dostal každý do ruky sušenku, vodu a na ruku razítko.

První hodinu zahájila cvičitelka Irena Popelková, která v tempu rozeběhla zaplněnou tělocvičnu. Po ukončení hodiny čekalo všechny velké překvapení! Dvě mladé slečny propagující nápoj RED-BULL otevřely batohy plné plechovek a každý cvičící obdržel plechovku a doplnil energii.

Po krátké pauze začala druhá hodina. To už v tělocvičně bylo 98 cvičenek a 2 cvičenci. Cvičitelka Jana Stratilová v rychlém tempu dostala cvičence do varu. Její hudba nadchla i přihlížející. RED-BULL udělal své! Po třetím razítku radostným „AHOJ“ přivítala všechny Iva Veselá a vtipnou choreografií pozvedla náladu v celé tělocvičně. Ve strhující atmosféře byla čtvrtá hodina Heleny Unzeitigové. Taneční kreace prověřily celou tělocvičnou. Nikomu nevadila únava a propocené trikoty. Nemocnou cvičitelku Zuzanu nahradila naše obětavá asistentka Eva Čaladi, která zakončila celý maratón Kaťušou... Závěrečným strečinkem navodila příjemnou atmo-

sféru. 41 sportovců vydrželo od začátku do konce, aniž by ztratili úsměv a dobrou náladu. Následovalo závěrečné focení a ti, co vydrželi, obdrželi sladkou odměnu. Děkujeme všem sportovcům za podané výkony a především cvičitelkám, které nás prováděly celým maratónem.

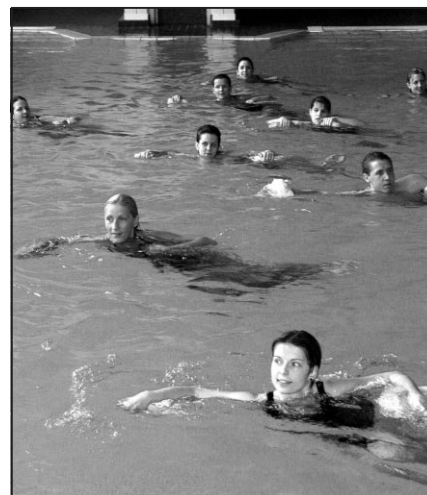
Těšíme se na další maratón v rytmu aerobiku, který se uskuteční opět na podzim. Již teď pro vás máme připravené překvapení a tak Kde se sejdem? Na Katedře tělovýchovy a sportu Univerzity Pardubice při hodinách aerobiku!

Mgr. Pavla Kadeřávková
Mgr. Eva Čaladi

MÁJOVÝ VÍKEND S AEROBIKEM

Ve dnech 9. - 11. května pořádala KTS pod vedením Mgr. Pavly Kadeřávkové a Mgr. Evy Čaladi „Májový víkend s aerobikem“.

Zúčastnit se mohl každý bez ohledu na věk, pohlaví a kondici a kdo se neúčastnil, ten prohloupil. Výběr byl skutečně pestrý: hi-aerobik, step aerobik, taeboo, mix aerobik, fitbally, aqua aerobik, plavání. K dispozici byla též velká škála mučícího náčiní: gumičky, overbally, činky, zátěže, nefungující klimatizace. Na své si přišli i labužníci. Po cvičení vždy následovala přestávka, ve které se mohl každý občerstvit. Občerstvení bylo velmi důležité pro doplnění energie pro zvládnutí dalšího cvičení. Během cvičení z nás tekly proudy potu, ale dobrá nálada nás neopustila ani při cvičení, ani o přestávkách. Největším zpestřením cvičení byl nedělní aqua aerobik pod vedením Mgr. Evy Čaladi za asistence paparazzi Mgr. Pavly Kadeřávkové. Na závěr této hodiny se mohl každý ze zúčastněných svést za odměnu na tobogánu. Víkend se všem zúčastněným líbil a už se těší, až se sejdou příští rok. Všichni se shodli na tom, že takovéto akce by se mohly pořádat častěji. Nikdo nebyl zklamán, byl naopak velmi mile překvapen skvělou organizací a perfektním výkonem cvičitelek, které nám daly řádně do těla. Díky perfektním organizátorům a skvělému vedení cvičitelek jsme prožili nádherný víkend, za který Vám mnohokrát děkujeme. Aerobikovým zvědavcům a nadšencům můžeme takto strávený víkend jen doporučit. Sportu zdar!

kolektiv cvičících

populární aqua aerobik

cvičení na fitbalech

účastníci májového víkendu s aerobikem

cvičení s overbally

cvičení na stepch

osobnosti | osobnosti | osobnosti | osobnosti | osobnosti | osobnosti | osobnosti | osobnosti

Vzpomínka na prof. Ing. Jiřího Izera, CSc.

Dne 29. dubna 2003 nás navždy opustil vážený kolega, pan prof. Ing. Jiří Izer, CSc.

Profesor Izer byl v roce 1993 spoluzakladatelem Dopravní fakulty Jana Pernera při tehdejší Vysoké škole chemicko-technologické v Pardubicích. Po celou dobu svého působení na fakultě - na katedře dopravních prostředků se staral jako vedoucí o budování a rozvoj oddělení kolejových vozidel. Dislokované pracoviště Dopravní fakulty v České Třebové v něm ztrácí svou vůdčí osobnost.

Byl autorem vědecké školy, která je odbornou veřejností uznávána nejen v České republice, ale i v zahraničí. Byl vynikajícím a nadšeným učitelem, kterého studenti bezvýhradně uznávali. Věnoval se intenzivně výchově doktorandů, z nichž řada dosáhla na svých pracovištích vynikajících úspěchů i postavení. Ve svém profesním zaměření se věnoval zejména simulačním výpočtům chodových vlastností kolejových vozidel. Výsledky jeho práce byly publikovány a přednášeny na mezinárodních fórech a respektovány v rámci Mezinárodní železniční unie.

Pan profesor Izer byl rovněž předsedou Asociace strojních inženýrů - klubu Česká Třebová. Byl jeho vůdčí osobností jak po stránce odborné náplně činnosti klubu, tak na poli jeho společenské prezentace.

Dovolte nám, abychom těm, kteří pana profesora neznali osobně, připomněli významné události jeho života. Prof. Ing. Jiří Izer se narodil 5. prosince 1937 v Praze. Po přesídlení rodiny do Trutnova zde vystudoval gymnázium. Po ukončení studií na gymnáziu přichází na ještě novou Vysokou školu železniční v Praze a v roce 1961 absoluuje s červeným diplomem strojní fakultu - obor Kolejových vozidel. Na rozdíl od mnoha jiných obor neopouští, a ten se mu stává povoláním po celý život. Prvá léta praxe, tedy do roku 1963, věnuje konstruktérské činnosti u ČSD, kde získává nasměrování do oblasti vývoje a konstrukce železničních vozů. V témže roce přechází na Vysokou školu dopravní do Žiliny, kde se v roce 1964 stává odborným asistentem katedry kolejových vozidel, tehdy vedené nezapomenutelným profesorem Robertem Nejepsou, doktorem věd. V té době však již na katedře působí profesor Ladislav Freibauer, jehož se Jiří stává dlouholetým spolupracovníkem. Z této spolupráce a z osobní iniciativy vyrůstá odborná erudice docenta Izera, kterou později tak výrazně zúročuje. Je to zejména oblast lineárních soustav vypružení a chodových vlastností kolejových vozidel, později nelineárních systémů a konečně výzkum geometrických vztahů a charakteristik systémů dvojkolí - kolej a problematika bezpečnosti proti vykoľežení. Přichází rok 1968, kdy Ing. Jiří Izer dává jednoznačně najevo svou nekompromisní zásadovost a mravní a společenské postoje, za což je postižen následnými prověrkami a důsledně brzděn ve svém odborném postupu. Po všech možných šikanách je připuštěn k obhajobě kandidátské disertační práce až v roce 1979. Poté, kdy situace mírně polevuje a odbornost se začíná pomalu ke kladům počítat, se v letech 1980 až 1986 stává zástupcem vedoucího katedry. Teprve po revoluci se habilituje jako docent pro obor Stavba strojů a dopravních zařízení a stává se vedoucím Katedry kolejových vozidel, motorů a zdvihadel na Strojní a elektrotechnické fakultě Vysoké školy dopravy a spojů v Žilíně. V těchto letech se docent Izer začíná intenzivně zabývat otázkou simulace jíz-

dy kolejových vozidel, kde s dalšími mladšími spolupracovníky vytváří kvalifikovaný a vysoce erudovaný tým. Vznikají první návrhy nových jízdních obrysů kol a řeší se celá řada odborných problémů zadávaných z praxe. V té době docent Izer již působí na celofakultní úrovni, stává se členem vědecké rady i dalších odborných komisí a poradních orgánů.

Čas nelze zastavit, jak v životě, tak v politice, a nastává proces dělení Československa na Česko-Slovensko a pak již nezadržitelně Slovensko a Slovensko. Toto období nás nutí k osobním rozhodnutím, která řešíme přechodem do Čech a budováním Dopravní fakulty Jana Pernera v Pardubicích, zvláště pak Dislokovaného pracoviště v České Třebové. Tam také nachází docent Izer s celou rodinou nové působiště. Právě tady, s týmem spolupracovníků, který tu docent Izer znovu buduje, přichází velmi plodné období, a dá-li se to tak říci, i vrchol tvůrčí činnosti. Ze své skupiny vytváří ne-

jen celostátně, ale i v zahraničí uznávané pracoviště pro určování vodicích vlastností vozidel v oblouku koleje, bezpečnosti proti vykoľežení sunutých souprav pomocí zde vytvořených počítačových programů, a to jak pro výrobní závody ČKD Praha, MSV Studénka, tak i pro ministerstvo dopravy a spojů. Stává se nositelem významné grantové úlohy „Vozidlo a kolej na modernizovaných tratích“, řešené pro ministerstvo dopravy a spolupodílí se na řešení grantové úlohy „Bezpečnost vedení vozidla kolejí“ pro Grantovou agenturu ČR. V pedagogické oblasti pro studijní obor Dopravní prostředky - kolejová vozidla zavádí a přednáší předměty „Mechanika vlakové dopravy“, „Teorie vozidel“ a „Konstrukce vozidel“. Vede semestrální a diplomové projekty, přednáší v kurzech pro odborníky průmyslových závodů. V oblasti vědecké výchovy se významně podílí na úsilí o vytvoření doktorského postgraduálního studia „Dopravní prostředky a infrastruktura“, které je poté úspěšně akreditováno. Toto plodné období je úspěšně zakončeno v profesorském řízení, když v roce 1998 je prezidentem republiky jmenován profesorem pro obor „Dopravní prostředky a infrastruktura“. Profesor Izer je autorem cca 50 odborných prací publikovaných u nás i v zahraničí, 30 příspěvků na našich i zahraničních konferencích, z nichž nejvýznamnější byl „Balancing Older Rolling Stock With New High Quality Track: The Relationship of Wheel Set to Rail in after the Modernisation of Czech Railway Lines“, přednesený v zimě roku 2002 v Amsterdamu, na níž seznámil evropskou odbornou komunitu s významnými výsledky své dlouholeté vědecké práce. Snad s hrou neúprosného osudu mohou právě v tomto čase propuká u profesora Izera zákeřná nemoc.

V pedagogické činnosti byl vynikajícím přednášejícím, trpělivým a zároveň náročným školitelem doktorandů, autorem řady skript, členem komisí pro obhajoby disertačních i diplomových prací. Dále členem mnoha odborných komisí i vědeckých rad, vyhledávaným posuzovatelem, radcem i konzultantem výrobních podniků i Českých drah. Je jednoznačně uznáván vědeckou komunitou, našimi i zahraničními institucemi, oceňujícími zejména přínosy v zavádění nových jízdních obrysů kol a v simulacích jízdy vozidel a jejich účinků na trať. O tom svědčí citace profesora Izera v odborné naší i zahraniční literatuře i zprávy výrobců a uživatelů kolejových vozidel, aplikujících navržené jízdní obrysy kol.

Pan profesor Jiří Lzer byl člověkem citlivým, laskavým a miloval přírodu. Nedočkal se však jara, i když se na ně velmi těšil. Pana profesora Lzera si nepřestaneme vážit a zůstává naším trvalým vzorem nejen pro své hluboké odborné znalosti a schopnosti, pedagogické mistrovství, ale především pro své lidské vlastnosti. Pro svůj pevný

charakter, důslednost, cílevědomost, nekompromisnost i schopnost hlubokého přátelského vztahu.

V České Třebové, dne 9. 5. 2003.
nejbližší spolupracovníci
z Dopravní fakulty Jana Pernera

70-leté životní jubileum doc. Ing. Vratislava Velicha, CSc.

Počátkem dubna, třetího dne tohoto měsíce, se kulatého výročí dožil doc. Ing. Vratislav Velich, CSc., který tak v kruhu rodiny i svých spolupracovníků oslavil 70 let života naplněného dlouholetou aktivní a úspěšnou vědeckovýzkumnou a pedagogickou činností jak na dřívější VŠCHT, tak na současné Univerzitě Pardubice.

Ač rodák z Hradce Králové, studoval po maturitě na pardubickém reálném gymnasiu v letech 1951 až 1956 na VŠCHT v Pardubicích a Pardubickým věrný zůstal. Již v době studia započal svou pedagogickou činnost na katedře fyzikální chemie jako odborný instruktor a pokračoval v ní i po úspěšném ukončení studia jako asistent a později odborný asistent téže katedry. Od r. 1966 zde přednášel v základním kurzu Fyzikální chemie, na začátku 80. let vedl semináře z Chemické termodynamiky na specializaci Technická analytická a fyzikální chemie, od r. 1981 pak přednáší předmět Chemicko-inženýrská termodynamika (později nazvaný Teoretické základy anorganické technologie I) na katedře anorganické technologie, na které také od r. 1983 dodnes působí. Byl dlouhodobým garantem a přednášejícím předmětu Kalorimetrické a termoanalytické metody, inženýrskou termodynamiku vyučoval i pro katedru chemického inženýrství. Byl členem oborové rady pro anorganickou technologii, vedoucím a školitelem mnoha diplomantů a doktorandů, autorem a spoluautorem řady učebních textů a odborných sdělení.

Vědecká a výzkumná orientace doc. Velicha spočívala v aplikaci kalorimetrických metod při studiu kinetiky chemických reakcí a procesů krystalizace a srážení. Vedle řešení této problematiky z hlediska průmyslových procesů nemalé úsilí věnoval uplatnění kalorimetrické techniky i při studiu procesů probíhajících v biologickém prostředí, souvisejících zejména s tvorbou močových a ledvinových kamenů. Svoji kandidátskou práci obhájil v r. 1966, habilitační práci „Mechanismus a kinetika oxidace N-alkylderivatů 1-naftylamínu a naftidinu“ podal v r. 1977, habilitovat se mu však bylo umožněno až v roce 1990, kdy byl také jmenován docentem.

Významným podílem přispěly k jeho vědeckovýzkumné činnosti studijní a pracovní pobyty na zahraničních vysokoškolských pracovištích, a to především v Německé spolkové republice, Rakousku a posléze i na Slovensku. Jako stipendista Humboldtovy nadace absolvoval již v roce 1969 roční pobyt na Technické univerzitě v Mnichově, následovaný tříměsíčními stážemi v letech 1980, 1983 a 1986 na témže pracovišti. V letech 1989 a 1992 působil jako hostující docent na Univerzitě J. W. Goethe ve Frankfurtu nad Mohanem, v letech 1995 a 1996 absolvoval studijní pobyty na univerzitě v Leobenu v Rakousku v rámci projektu AKTION a v r. 1998 na Univerzitě J. P. Šafárika v Košicích. Navázané kontakty se pro-

mitly do různých forem spolupráce, jakými byly např. řešení společných výzkumných projektů či studijní pobyty našich doktorandů na zahraničních pracovištích. Do výčtu úspěšných mezinárodních aktivit doc. Velicha lze zařadit i dar Humboldtovy nadace ve výši 1,2 mil. Kč za účelem zakoupení špičkového přístroje pro DSC.

Příznivcům sborového zpěvu na tehdejší VŠCHT, zejména těm dříve narozeným, jistě není třeba zmiňovat dlouhodobé působení doc. Velicha v tenorové sekci Vysokoškolského uměleckého souboru, v němž patřil k jeho zakládajícím členům. Jeho přátelská povaha, umění jednat s lidmi a pochopení problémů jiných jen dokresluje jeho osobní charakteristiku vysokoškolského učitele a vědeckého pracovníka.

Přejeme doc. Vratislavu Velichovi do dalších let mnoho spokojenosti, hodně zdraví, radosti z práce a dosažených výsledků i z životních úspěchů jeho dětí. Jeho životní optimismus, humor a ochota pomoci vždy, kdy je toho zapotřebí, jsou zárukou toho, že se s ním budeme i nadále rádi setkávat nejen na fakultě, ale i v soukromém životě.

*kolektiv pracovníků a studentů Katedry anorganické technologie
Fakulty chemicko-technologické*

historie

historie

historie

historie

historie

historie

historie

historie

Prezidentské návštěvy

V souvislosti s návštěvou Václava Klause si připomeňme nejdůležitější pobyty prezidentů v Pardubicích od vzniku Československa roku 1918.

Metropoli východních Čech navštívili až na Emila Háchu a Gustáva Husáka všichni nejvyšší představitelé československého a českého státu. Někteří z nich dokonce i několikrát. Jedněmi z nejvíce doložených jsou pobyty Tomáše Garrigua Masaryka. Proběhly v roce 1922, 1929 a 1931.

Jeho nástupce na Pražském hradě Edvard Beneš zavítal k soutoku Labe s Chrudimskou téměř na celý týden v srpnu 1936. V té době se ve východních Čechách konaly velké vojenské manévry a on jako jejich vrchní velitel se ubytoval v místním hotelu Veselka. Zato 16. května 1945 se jenom krátce Edvard Beneš pozdravil

s Pardubáky u jednoho z vlakových nástupišť. Obdobně tak učinil Klement Gottwald s chotí Martou 28. srpna 1948.

Pernštýnské náměstí si 16. září 1956 prohlédl až další z komunistických prezidentů Antonín Zápotocký. O šest let později do města na dva zářijové dny zavítal též Antonín Novotný. Pouze na několik hodin 22. června 1970 přijel do Pardubic Ludvík Svoboda.

V porovnání s předchozími prezidenty se s Pardubicemi velmi často potkával Václav Havel. Poprvé 27. ledna 1990, poté v roce 1996 a pak 11. dubna 2001, kdy se v univerzitní aule k besedě sešel s našimi studenty. Na univerzitní půdě si tehdy krátce pohovořil také se známým spisovatelem Dickem Francimem. Václav Havel navíc využíval služeb zdejšího letiště. Například společně s prezidentem Polska a Maďarska na něm přistál 22. srpna 2002.

Miloš Charbuský

TAŽENÍ DO ITÁLIE K MEDIOLÁNU V ROCE 1158

POJEDNÁNÍ O HERALDICKÝCH POVĚSTECH A O ZNACÍCH MĚST PARDUBIC, HLINSKA, BOHDANČE A TAKÉ BOROTÍNA (5. ČÁST)

V psané produkci české provenience, ať je jazykově latinská, nebo česká, to ani první zpráva o výpravě z roku 1158, ani první přímá zpráva o získání erbu při této výpravě není, ale je to první dochované zpracování pověsti o získání erbu půlkoně. Toto získání erbu půlkoně včlenil Václav Hájek do historické události, do tažení do Itálie proti Milánu v roce 1158.³³⁾

Jestliže nyní první otázku budeme rozvíjet dál, abychom došli k meritu věci, musíme se pro první okamžik od thematu jako by vzdálit, a to dokonce dvakrát:

1) Užíváme sice výrazu „půlkůň“, leč heraldický termín to není, vlastně je to patvar, sice srozumitelný a vžitý (patrně původně místní pardubicismus), ale heraldicky správně je nutno říci „kůň rostoucí“ či „kůň vyrůstající“. Tak také na některých pečetích kůň, vyrůstající z paty štítu, byl zobrazován.

Skutečný kůň pod sedlem nebo v tahu ovšem není v poloze koně rostoucího, nýbrž je v poloze přirozené a patrně proto je jak ve středověké, tak v novověké ikonografii, to jest v pečetních obrazech a jako erbovní znamení ve štítu, zobrazení poloviny koně (čili půlkoně) v přirozené poloze častější. To jest: častější je půlkůň v kroku nebo ve skoku než kůň rostoucí z paty štítu.

Jakmile však zobrazujeme polovinu koně (ať v kroku nebo ve skoku) v poloze přirozené, nesmí nás překvapit, položí-li někdo otázku, jež je logická; ta otázka zní: Jak přišel (zobrazený) kůň k tomu, že je pouze poloviční; klade tudíž otázku: Kdo toho koně přesekl? A nemůže tudíž překvapovat zvěst či pověst, jež tento neobvyklý jev vysvětluje.

2) Útok na opevnění znamenal jak ve starověku, tak ve středověku buď zlezení hradby pomocí žebříků, nebo úsilí zmocnit se brány, zmocnit se vstupu. Často kombinovalo se obojí. A tudíž téměř každý muž, jenž ve středověku prožil (ať na straně obránců, nebo na straně útočníků, ať jako bojovník, ať jako svědek) útok na fortifikace, měl za sebou také boj o bránu a o hradbu.

V naší domácí literární produkci poprvé podrobněji takový boj popsal Vincencius. Činným bojovníkem sice nebyl, ale jako očité svědek, ve vlastních zbrojních akcích neexponovaný, boj o bránu Milána viděl nejméně jednou. Přečtěme si u něho, jak úporně se o bránu Milána bojovalo, a pochopíme, že v ústním podání bojovníků a jejich posluchačů mohly popisy takového boje o bránu přetrvat několik generací.

Rytířská kultura a s ní rytířský román se zrodily ve Francii. V jednom ze svých románů, je to román o rytíři Yvainovi, nechává jeho autor, Chrétien de Troyes (1135-1183), svého hrdinu, rytíře Yvaina, pronásledovat zlého obra Kena. Yvain obra žene až ke hradu, leč tam je rytíř Yvain málem zajat, protože neopatrně vjel do brány, v níž náhle spustili mříž, jež zabila jeho koně, Yvainovi se jenom stěží podařilo uniknout.³⁴⁾

Mužům, kteří za sebou měli válečnou zkušenost, bylo takové topos (místo ve slovesném díle), v němž byli jezdci, koně, brány, mříže, dobře známé, věděli, o co jde a co se může stát, když se v boji o bránu znenadání spustí mříž.

Lze předpokládat, že toto topos se z francouzské literatury dostalo ke konsumentům slovesných dobrodružství v českém prostředí, a to buď přes německou adaptaci, sepsanou Hartmannem von Aue (pak bychom mysleli nejspíše na dvorské prostředí posledních Přemyslovců), nebo přímo přes francouzský originál (pak bychom mysleli na dvorské prostředí buď Jana z Lucemburku, nebo Blanche de Valois a mladého Karla IV).

Z prostředí dvorského lze potom tušit přesun tohoto toposu ke šlechtě, kde půda pro vznik erbovních pověstí byla nejpříznivější

a kde bez pochyb byli i muži se zkušenostmi z válek. Ti pak topos rádi převzali, už proto, že literární příběh byl jako by napsán pro erb rostoucího, čili polovičního koně, jenž v českém prostředí existoval.

Předpokládáme tudíž, že byl-li příběh převzat, byl převzat především v prostředí šlechty a zejména pak toho rodu, jenž jednak měl půlkoně jako erbovní znamení a jenž jednak se v době poměrně nedávné společensky značně povznesl. Byl-li v tomto rodu (erbu stříbrného půlkoně v červeném poli štítu) v ústním podání příběh posunut do doby výpravy do Itálie k Milánu, nestalo by se to v okruhu vyprávění českých pověstí ani poprvé, ani naposledy a domácí jak slovesné, tak erbovní tradici by to zcela odpovídalo.

Přednesli jsme tudíž hypotetickou konstrukci, vyvozující, že motiv koně, zasaženého padající mříží, motiv původem francouzský, se buď ve třináctém, nebo ve čtrnáctém století prostřednictvím literatury dostal do Čech, kde se uchytil v prostředí erbu stříbrného půlkoně v červeném poli štítu, zatímco rod erbu zlatého koně v modrém poli štítu, Malovcové z Malovic, tento slovesně zpracovaný motiv nepřevzal.

Do doby Karla IV. se takto uvažovaná představa vzniku pověsti hodí dobře, vždyť první skutečně vypravovanou erbovní pověst (nikoliv paměť či zvěst) jsme našli až u Přibíka z Radenína, zvaného Pulkava, tedy v díle vyslovené literatury karlovské (je to, jak již víme, pověst o udělení štítu s vlnícím se pruhem rodu Pětipeských z Chýš, příběh ostatně vízící se také k výpravě do Itálie proti Milánu).

Z těchto úvah o možném původu pověsti o erbu půlkoně, jež jsme pouze rozšířili o několik postřehů vlastních, vycházel již August Sedláček, jenž několik pamětí shrnul do jednoho příběhu, jež pak pod titulem *Čechové před Milánem* zařadil do své sbírky pověstí, a to jako pověst, vzniknuvší ve třináctém či ve čtrnáctém století.³⁵⁾

Otázka druhá: Jak a kdy se tato erbovní pověst stala pověstí o znaku města Pardubic?

Tato otázka postihuje značně dlouhý časový úsek a je třeba jej rozčlenit, neboť jako zkoumaný celek představuje otázka časový rozsah nesmírně dlouhý, od vydání Hájkovy Kroniky české (1541) do vročení reliéfu na předbraní Zelené věže (1903).

Nebudeme asi pochybovat o tom, že čtenář Kroniky české Václava Hájka, pokud pocházel z Pardubic nebo s nimi měl co společného, si nemohl nepovšimnout, že městská pečeť Pardubic je tožná svým pečetním znamením s erbem (to jest s částí úplného erbu, s klenotem) popisovaným Václavem Hájkem. Odlišné erbovní barvy nemusely tehdejšího čtenáře (a posluchače) tolik rušit, protože pečeť nemá barvy, a také v Pardubicích šestnáctého století patrně příliš mnoho barevných provedení znaku půlkoně nebylo, dochované doklady existence znaku města na veřejně přístupných místech máme až z první třetiny osmnáctého století. Myšlenkovou, či chceme-li ideovou spojovací linkou tohoto časového úseku tvoří tudíž Kronika česká Václava Hájka z Libočan a její již zmíněná čtenářská obliba, kterou jeho následovatel, Jan Beckovský s Poselkyní starých příběhů českých, nijak nenarušil, naopak, spíše ji ještě podpořil.

Jan Beckovský je na Hájkovi zjevně závislý (tak dalece, že opakuje Hájkův chybný roční údaj 1159), psal ale slohem čtivým a s výraznou vlasteneckou tendencí, překrývající tendenci katolickou, nelze se divit, že jej čtenáři akceptovali. Ale ani Jan Beckovský příběh Ješka, syna Kotoučova, nijak s Pardubicemi nespojuje a následuje tak zcela Václava Hájka.

Lze tudíž soudit, že propojení erbu, popsaného u Václava Hájka (to jest erbu Malovců z Malovic), propojení s Pardubicemi, s pečetním obrazem na městské pečetě a se znakem města, může být již dílem domácích pardubických konsumentů Václava Hájka a Jana Beckovského (a ovšem i výsledkem šíření se jejich poznatků ústním předáváním, neboť pověst jak známo roste sama sebou. Jestliže to chceme vyjádřit vznešeněji, řekneme, že v Pardubicích působil „genius loci Pardubicensis“).

Pokud by si Pardubice takto odvodily znak z pověsti podané Václavem Hájkem, měl by z toho ovšem plynout zlatý půlkůň v modrém poli štítu. Jestliže ale znakem Pardubic je stříbrný půlkůň v červeném poli štítu, zdá se, že v Pardubicích se táhne nepřerušovaná tradice barev znaku, odvozených z erbu potomků Arnošta staršího, a to od století čtrnáctého do století osmnáctého. A to by ovšem mluvilo pro představu, že je tu přímé spojení mezi erbem Arnošta staršího a formováním erbovní pověsti s motivem padající mříže, a to v prostředí potomků Arnošta staršího. Postavy nabízejí se dvě: Jednou je Arnošt arcibiskup, druhou, případnější postavou bude literát, ale také bojovník, Smil Flaška z Pardubic. Nepochybně budeme pro tuto hypotetickou konstrukci napadeni v tom smyslu, že jsme vytvořili románovou fikci, ale považme také, že tato fikce zcela odpovídá představě o roli šlechty ve státě, kterou Smil Flaška nejnemotvárněji v Nové radě literárně, ale za níž i položil na válečném poli život.

Věc jeví se tudíž tak, že ve století osmnáctém se v Pardubicích upevňují jak prestiž města, tak prestiž městského znaku. Patrně se tak nedálo bez jistého hmotného vzestupu měšťanského živlu a bez jisté podpory slovesnosti, za niž lze v dané době mít nejenom zmíněnou již kroniku Václava Hájka, ale i obdobné dílo křížovníka Jana Beckovského. Obě historická díla jsou sdělná a dějiny zživotňují tím, že je personifikují. Proto - jak soudíme - pečetidlo a otisk, pečeť a v jejím pečetním znamení erbovní znamení půlkonež, to jest znak města, věci do té doby užité, stávají se symbolem, uplatňovaným nyní v prostředí municipálním, ale dokonce i v prostředí sakrálním, čímž se dostávají do zcela jiných souvislostí a do jiných významových kategorií.

Pro tyto souvislosti zdá se být signifikantním jevem, že ze šestnáctého a ze sedmnáctého století v Pardubicích na veřejných budovách a prostranstvích není dochováno (a nevíme, že by bylo bývalo existovalo) žádné výtvarné zpodobení znaku města, kdežto naproti tomu ze století osmnáctého taková zpodobení byla a z větší části jsou uchována.

Na jedno z nich se ovšem díky lidské tuposti a zlobě (což jsou vlastnosti shodné a také nezničitelné) lze dnes dívat již pouze na několika fotografiích. Je to průčelí jednoho ze tří domů, tvořících kdysi starou radnici, vyzdobené štukatérským dílem z let 1768 - 1772, připisovaným Jakubovi Teplému, figurální plastikou Herkula, do níž byl vkomponován znak města. Umělecké dílo bylo zničeno se zbořením radnice v roce 1892.³⁶⁾

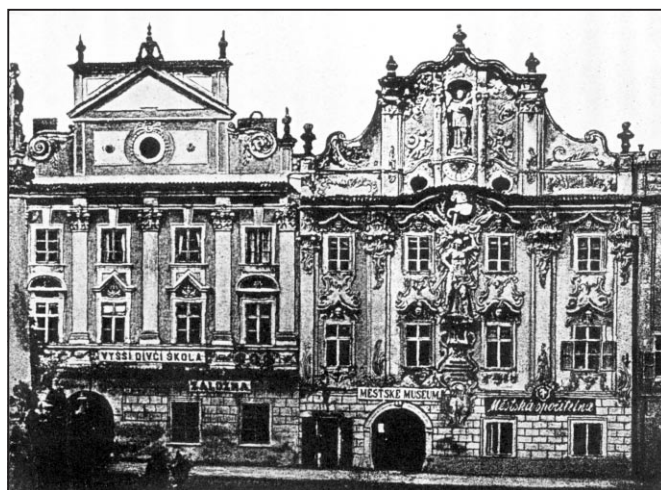
Prací druhou, jež je ovšem časovým pořadím na místě prvním, je znak města provedený v barvách, bílý půlkůň v červeném poli, nikoliv štítu, ale barokní kartuše. Znak je nad baldachýnem rámu, uzavírajícího do dřeva řezaný reliéf, pohled na Pardubice, jenž byl součástí dnes již zrušeného oltáře sv. Floriana. Oltář byl jako boční oltář na evangelní straně v kostele sv. Bartoloměje.

Celek, reliéfní zobrazení města s jeho znakem, je náročnou uměleckou prací, ve starší literatuře datovanou rokem 1723, nověji připisovanou Ignáci Rohrbachovi po roce 1735.³⁷⁾

Třetím výtvarným dílem je na (dnešním) náměstí Viléma z Pernštejna mariánský sloup s balustrádou, jehož vznik souvisí se zhoubnou epidemií, vyvrcholivší v roce 1680. Po jejím ústupu a po jistém hospodářském zotavení byly v řadě měst stavěny děkovné sloupy a sousoší; tak i v Pardubicích, kde byl morový sloup se sochou P. Marie vztyčen v roce 1695. Takřka o sto let později, v letech 1773 - 1777, byl umělecký výraz mariánského sloupu doplněn ro-

Pardubice. Stará radnice. Zbořena byla v roce 1892.
Snímek archiv autorův.

Pardubice. Stará radnice. Zbořena byla v roce 1892.
Snímek archiv autorův.

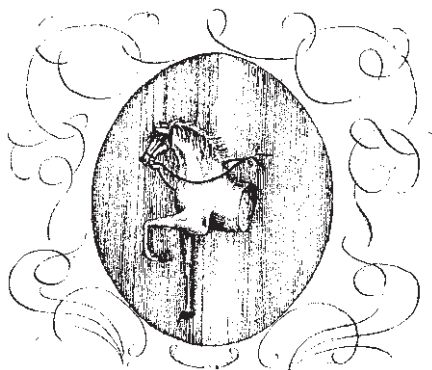

Znak Pardubic na basreliefu zpodobujícím město Pardubice v roce 1723.
Původně součást oltáře sv. Floriána v kostele sv. Bartoloměje.
Východočeské museum v Pardubicích. Snímek archiv autorův.

kokovou balustrádou se sochami osmi národních světců ve dvou galeriích. Vnější galerii řezbář a sochař Jakub Teplý jednak vyvážil figurami lvů, jednak na sokly soch světců usadil do rokokových kartuší znaky Čech, Moravy, Pardubic a Vídně. Z nich znak Pardubic, nikoliv asi bezdůvodně usazený na soklu sochy právě sv. Jana Nepomuckého, je patrně pojetím nejvydařenější. Ale stojí za povšimnutí celé to heraldické vyzdobení vůbec, především pro svůj uvědomělý patriotismus jak zemský, tak lokální, přičemž zejména uvědoměný zemské není na výtvarných objektech z oné doby nejběžnější. Vý-

←
Pardubice.
Znak města
Pardubic na soklu
sochy sv. Jana
Nepomuckého,
balustráda
mariánského
morového sloupu.
Jakub Teplý 1773 -
1777.
Současný stav.
Snímek
Jaroslav Teplý.

→
Znak města Pardubic
v provedení Františka
Červenky. František
Červenka: Paměti král.
kom. města Pardubic.

tvárně tu umělec, ač významem spíše místní, propracovanou figurální a heraldickou symbolikou prezentuje barokní a rokokový patriotismus, námi až dosud málo vnímaný.³⁸⁾

Toto barokně rokokové údobí jako by se svými historickými zálibami uzavíral František Červenka (1767-1829), rodák z Kolína, usadivší se v Pardubicích natrvalo a zesnuvší zde jako magistrátní rada a měšťan.

Pardubice jej okouzly a jejich historie stala se jeho koníčkem. František Červenka nefiguruje mezi významnými osobnostmi dějin národní kultury, nicméně ale pro Pardubice jeho historická záliba, sběratelství svého druhu a jistá odrůda kronikářství, znamenala odkrývání minulosti města a tím i minulosti národa, předznamenávajíc tímto zájmem vstup Pardubic do plně měšťanské fáze národního obrození.

František Červenka svými výpisky a záznamy naplnil řadu rukopisných svazků a dva roky před smrtí založil si knihu poslední, *Paměti královského komorního města Pardubic od roku 1400 do roku 1820*, kam si opisoval věci a doplňoval je tak, jak jej zajímaly, věci

týkající se dějin národních a pardubických. Zdrojů užíval různých, z knižních zejména Václava Hájka, Bartoloměje Paprockého, Jana Beckovského, z pramenů věcných zejména městských privilegií i jiného materiálu, dnes namnoze již nedochovaného.

Do Paměti královského komorního města Pardubic si František Červenka nejenom nakreslil znak města (kreslil rád, ač výsledné opus ne vždy, zejména ne figurálně, odpovídá originálu), ale opsal si také - ve vlastní úpravě ovšem - z Václava Hájka příběh Ješkův.

Tak jako není Ješek v sedle u Václava Hájka, není při ústupu z Milána v sedle ani u Františka Červenky. Pozoruhodnější ale je jiná věc, ono místo, kdy ...*Ješek z Pardubicz gak chti swich nasledowat, padl sprutka železny hrzeben v brance dolů a přerazil geho konie na dva díly...*

Tou pozoruhodností není jazyk či ortografie (ve školství v této zemi jsme viděli již leccos, zde zápis odpovídá úrovni jazyka a psaní v dobách, kdy vyučování dalo se německy). Pozoruhodností je Ješkovo jméno, protože dosavadní *Gessko Syn Kotaučůw* (tak to má Jan Beckovský) se u Františka Červenky jmenuje *Ješek z Pardubicz*, čili: František Červenka tudíž jako první (alespoň tedy jako první v dochovaném psaném materiálu) Ješka bez dalších výhrad připisuje Pardubicům.

V dochovaném psaném textu, tedy v dochovaném pramenném materiálu, je tomu tudíž tak vůbec poprvé, kdy je Ješek psán „z Pardubic“. Nevíme ovšem, zda Pardubicům připsal Ješka sám František Červenka, či zda ctihodný magistrátní rada věc tu pouze takto od Pardubčanů slýchal; nevíme tudíž, zda v ústní tradici pověsti nebyl Ješek městu (jak jsme již shora řekli) přivlastněn již předtím bez jakékoliv Červenkovy účasti. Nevíme a vědět asi nebudeme.³⁹⁾

pokračování v příštím čísle

Poznámky:

33. Hájek z Libočan, Václav: *Kronika česká III*. Ed. Flajšhans, Václav, s. 213, 216. Beckovský, Jan: *Poselkyně starých příběhů českých I*. Praha 1700, s. 313 - 314. Václav Hájek ale místo správného roku 1158 uvádí mylně rok 1159, což po něm opakuje Jan Beckovský. Starší obyvatelé Pardubic si jistě vzpomenou, že i na reliéfu na předbrani Zelené věže byl (na základě omylu Václava Hájka) původně rok 1159, jež teprve při jedné z oprav na přelomu padesátých a šedesátých let dvacátého století nahradil správný rok 1158. Srv., co k Václavu Hájkovi říká Hrabětová, Irena: *Erbovní pověsti v českých spisech Bartoloměje Paprockého z Hlohov*, s. 113 - 114, 134.
34. Chrétien de Troyes: *Yvain ou le Chevalier au lion*. Ed. Ed. Foerster, Wilhelm. Halle a. d. Saale, 1887.
35. Sedláček, August: *Sbírka pověstí historických*, s. 42
36. Sakař, Josef: *Dějiny Pardubic I - V. Pardubice 1920 - 1935*. Zde IV/1, s. 109 - 110.
37. Hrubý, Vladimír - Staněk, Jiří: *Kostel sv. Bartoloměje v Pardubicích*. Pardubice 2000, s. 21. Reliéf zobrazující Pardubice se znakem půlkoně je ve sbírkách Východočeského musea v Pardubicích.
38. Sakař, Josef: *Dějiny Pardubic IV/1*, s. 100 - 101; Pavel, Jakub: *Pardubice*, Praha 1954, s. 36; Toman, Prokop: *Nový slovník československých výtvarných umělců I - II*. Praha 19503, reprint 2000, zde II, s. 582; srv. Blažíček, Oldřich J.: *Sochařství baroku v Čechách*. Praha 1958, s. 256. Buben, Milan: *Encyklopedie heraldiky*, s. 131, obr. 173.
39. Červenka, František: *Paměti královského komorního města Pardubic I*. SOkA Pardubice. Sběrka Rukopisy, inv. č. 20, fol. 1-2, srv. týž: *Compendium memorabilíí královského komorního města Pardubic*. Edice rukopisů Františka Červenky z roku 1811. Ed. Vorlová, Dagmar. Pardubice 1996, s. 3, srv. Sakař, Josef: *Dějiny Pardubic III*, s. III - VI.

*doc. PhDr. Jaroslav Teplý, CSc.
Katedra historických věd FHS*